

gemeente
Zoetermeer

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Exploitatieresultaat

De primitieve begroting 2023 sloot met een nadelig resultaat van € 0,9 mln. Als primitieve begroting geldt de door de raad op 7 november 2022 vastgestelde begroting 2023.

In 2023 is de raad tweemaal door middel van een Tussenbericht geïnformeerd over de uitvoering van de begroting. De begroting na alle wijzigingen laat een voordelig resultaat zien van € 4,4 mln. Hierin zijn alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen voor het dienstjaar 2023 begrepen.

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 10,2 mln. batig en is afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen. De raad is in december in de memo 'Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2023' geïnformeerd over € 2.0 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na het Tweede Tussenbericht. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - een financieel beter uitkomst van € 3,9 mln.

Rechtmatigheid

Tabel rechtmatigheid lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	-132.554	-133.801	-1.247
2. Samen leven en ondersteunen	-140.556	-137.073	3.483
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	-65.886	-62.207	3.679
4. Vrije tijd	-29.693	-30.358	-666
5. Veiligheid	-19.808	-19.401	407
6. Dienstverlening en participatie	-17.827	-18.378	-552
7. Inrichting van de stad	-36.918	-30.765	6.153
Overzicht overhead	-47.071	-47.156	-86
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-6.933	-4.138	2.795
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	-327	-366	-39
Totaal	-497.572	-483.644	13.928

Toelichting rechtmatigheid lasten

De raad is in december in het memo 'Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2023' geïnformeerd over € 1,8 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na het Tweede Tussenbericht aan de lastenkant. Voor programma 1 en 6 is er sprake van een overschrijding ten opzichte van hetgeen gemeld is. De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening 'toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma'.

Tabel rechtmatigheid baten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	64.965	66.747	1.782
2. Samen leven en ondersteunen	19.705	14.681	-5.025
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	33.606	33.006	-599
4. Vrije tijd	9.132	10.085	952
5. Veiligheid	899	990	91
6. Dienstverlening en participatie	5.841	6.006	164
7. Inrichting van de stad	33.939	23.052	-10.887
Overzicht overhead	98	247	149
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	319.522	324.824	5.301
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	0	229	229
Gerealiseerd saldo	487.709	479.867	-7.842

Toelichting rechtmatigheid baten

De raad is in december in het memo 'Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2023' geïnformeerd over € 5,8 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na het Tweede Tussenbericht aan de batenkant. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - aan de batenkant een financieel beter uitkomst van € 2,0 mln. De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening 'toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma'.

Tabel rechtmatigheid reserve

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Toevoegingen	-10.521	-49.485	-98.491	-49.006
Onttrekkingen	17.938	63.694	112.669	48.975
Mutaties reserves	7.418	14.209	14.178	-31

Toelichting rechtmatigheid reserve

Bij een beroep op specifiek voor het doel in het leven geroepen bestemmingsreserve is het bedrag van de feitelijke onttrekking gelijk aan de gemaakte kosten tot maximaal de raming van de kosten. Deze beleidslijn maakt het mogelijk om bij lagere kosten dan geraamd ook een lagere aanwending van de reserve te kunnen verantwoorden. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van deze beleidslijn voor programma 7 en het overzicht OAD een overschrijding.

De raad heeft op 16 mei 2023 besloten om de Reserve Investeringsfonds 2023 en Fonds Zoetermeer 2040 samen te voegen per 31 december 2023 en de Reserve Investeringsfonds 2030 per 31 december op te heffen. Hierdoor is er geen sprake van een onrechtmatige onttrekking bij deze reserve in het overzicht van algemene dekkingsmiddelen,

Toevoegingen van het positieve resultaat van een grondexploitatie aan de Reserve investeringsfonds 2030 en de Reserve financiële positie grondbedrijf worden geboekt, ongeacht de hiervoor begrote bedragen.

Tabel rechtmatigheid investeringskredieten

Bedragen x €1.000

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Lasten begroting na wijziging	Lasten jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
71028044 Kantoorautomatisering laptops 2021	-87	-84	3
71028045 Kantoorautomatisering PCs 2023	-354	-215	139
71028046 Laptops Zbooks 20192023	-34	0	34
71032010 ICT Service Management applicatie	-15	-4	11
72020036 Website	-42	-22	20
72410000 Investering Balijhoeve hoofdgebouw	118	73	-46
72410001 Investering Balijhoeve kapschuur	-148	-53	94
72410002 Investering Balijhoeve inrichting	-99	-62	37
72410003 Investering Balijhoeve liftinstallatie	-30	0	30
72410004 Investering Balijhoeve AVM	-12	0	12
73301000 Grond woonwagens Gooimeer	-143	-143	0
73301002 Wwhv woonwagens Gooimeer	-212	143	355
73301100 Reconstructie ontsluitingsweg Nutricia	-70	-37	33
73310033 Fietssuggestiestroken Voorweg	-168	0	168
73310038 Fietspad van Tuyllpark	-15	0	15
73310041 Verbeteren verkeersveiligheid schoolomgase 2	-63	0	63
73310045 fietspad Van Tuyllpark fase 1	-153	0	153
73319000 Aanleg Vervoersknoop Bleizo	-2.595	-245	2.350
73320001 Upgrade Stadshart verharding en overig	0	-2	-2
73320005 Aanleg parkeergarage Markt 10 bouw	-2.847	-9	2.839
73321050 Herinr Noordelijke Entree Stationsgeb ztm cenrum	-7.279	-255	7.024
73700125 Bouw brandweerkazerne Abdissenbos	-8.055	660	8.715
73720120 Aardgasvrij Castellum Rakkersveld 147SCA	-222	-1	221
73720130 Aardgasvrij Castellum Rakkersveld 255sport	-186	-1	186
73720150 Aardgasvrij Croesinckplein 2426 Welkom 2	-1.063	-3	1.060
73726015 Uitbreiding trafostation Stadstheater	-188	0	188
73726016 Herbouw t Westpunt	0	-15	-15
73732092 Aankoop Buytenparklaan 7 pand Motorclub	-105	-101	4
73732150 Nieuwbouw was en kleedaccommodatie FC Zoetermeer	-1.499	-94	1.406
73732180 Bouw nieuw zwembad	-13.786	-13.220	566
73732185 Inventaris nieuw zwembad	-841	-106	734
73732190 Grond nieuw zwembad	-725	0	725
73736120 Renovatie Noordwesterhal Buytenpark	-20	0	20
73736130 Herbestemming turnhal Buytenpark	-72	-3	70

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Lasten begroting na wijziging	Lasten jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
73736140 Gebouw voormalig 2BHome Vernepark	-921	-921	0
73736141 Inventaris voormalig 2BHome Vernepark	-41	-41	0
73739110 Voorber kr onderz zonnepanelen gemeentel accom	-99	0	99
73740110 Aanpassing stadhuis	-180	-101	79
73740120 Aanpassing stadhuis tbv UWV	-2.166	-47	2.118
73742611 Uitbreiding Bijvoetplan 45	-229	0	229
73742625 Vernieuwbouw Carry van Bruggenhove 23	-375	-375	0
73742631 Nieuwbouw Chaplinstrook 24	348	348	0
73742635 Aanpassing Cesar Franckrode 6668	22	22	0
73742641 Nieuwbouw Velddreef 322328	196	196	0
73742643 Velddreef 322 energieneutraal zonder gasaansl	0	0	0
73742644 Velddreef 322324 energieneutraal zonnepanelen	0	0	0
73742645 Nieuwbouw Moerbeigaarde 5860	-61	-43	18
73742651 Aanpassing Forelsloot 14	6	6	0
73742661 Aanpassing Electrabloauw 1	-522	-106	416
73742705 Tussent renovatie schoolgeb Electrabloauw 15	106	106	0
73742710 Rakkersveld 137 kopp a duurz energiebronnen Pstein	-178	0	177
73742715 Tussent renovatie schoolgeb Bijvoetplan 45	50	50	0
73742720 Rakkersveld 257 kopp a duurz energiebronnen Pstein	-171	0	171
73742721 Tussent renovatie schoolgeb Marsgeel 1418	133	133	0
73742731 Tussent renovatie schoolgeb Saturnusgeel 64	-232	0	232
73744010 Tussentijdse renovatie Van Doornenplantsoen 1	0	2	2
73744011 Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoen	-6.881	-462	6.419
73744012 Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoeninrichting	-1.340	0	1.340
73744020 Nieuwbouw schoolgebouw VO Van Doornenplantsoen	-22.222	-531	21.691
73744775 Tussent renovatie schoolgeb Clauslaan 4	-1.993	0	1.993
73746010 Nieuwbouw IKC De Touwladder De Hofvijver	-7.587	-206	7.381
73746020 Nieuwbouw De Keerkring SO De Horizon SBO	-9.421	-370	9.051
73746040 Nieuwbouw IKC Het Palet	-7.587	-133	7.454
73746050 Nieuwbouw De Keerkring VSO Pleyzier College	-9.418	0	9.418
73746110 LVI Florasingel 17 IKC De Floriant	-447	0	447
73746120 LVI Kadelaan 208 IKC De Tjalk oude bouwdeel	-409	0	409
73746130 LVI Goudenregenzoom 73 De Waterlelie	-424	0	424
73746140 LVI Sieraadlaan 100 De Edelsteen	-424	0	424

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Lasten begroting na wijziging	Lasten jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
73746150 LVI Parkdreef 282 Oranje Nassau College	-119	-119	0
73748023 Verv brandmeldinstallaties schoolgebouwen 2023	-633	-266	367
73761234 Verbouwing serverruimte Argonstraat	-105	0	105
73761235 Electra Argonstraat	-21	-63	-42
73881700 VTA vervangingsinvesteringen	-1.623	1.499	3.121
73881711 Asfalt verharding	-3.569	-2.970	599
73881716 Elementen verharding vervanging	-3.668	-3.798	-130
73881721 Houten bruggen	-262	-74	188
73881723 Stalen bruggen	-157	-73	84
73881724 Betonnen bruggen viaducten en tunnels	-1.726	-1.917	-191
73881752 Beschoeiingen	-629	-506	122
73881753 Natuurvriendelijke oevers	-431	-144	287
73909999 Vervanging tractiemiddelen begroting	-4.633	0	4.633
73919015 Ford Transit verv 9145 VTH94L	-60	-60	0
73919016 Ford Transit verv 9269	-60	-60	0
73919017 Ford Transit verv 9276	-61	-61	0
73919018 Ford Transit VVK47X	-58	-58	0
73921031 Ford Transit VSX64P	-49	-49	0
73934050 Renault Zo SB	-31	-31	0
73934051 Renault Zo SB	-31	-31	0
73939354 Inzamelvoertuig hybride62BVG9	-312	-312	0
73939355 Inzamelvoertuig hybride92BVH1	-312	-312	0
73939356 Inzamelvoertuig hybride11BVK7	-312	-312	0
73939357 Inzamelvoertuig hybride12BVK7	-312	-312	0
73980001 Stationaire pers AIZ	0	0	0
73992909 Ondergrondse containers bestaande stad	-993	-293	700
74150001 Realisatie flexwonen Ruimtebaan	-1.152	-75	1.076
74200007 Entree Zoetermeer Risicoreservering VTA	-309	0	309
74200008 Entree Zoetermeer Rentekosten	-93	0	93
74200010 Entree Zoetermeer Openbare kunst	-122	0	122
74204310 Inv Entree Fietverbinding Afrikaweg	0	28	28
74206100 Entree Bouwrijp maken Station	-1.291	0	1.291
74206200 Entree BRM Afrikaweg	-2.041	0	2.041
74206300 Entree Bouwrijp maken fietsbrug plintgebouw	-2.163	0	2.163

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Lasten begroting na wijziging	Lasten jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
74206400 Entree Woonrijp maken IP Afrikaweg	-4.607	0	4.607
74206500 Entree Woonrijp maken IP Boerhaavelaan	-1.461	0	1.461
74206600 Entree WRM IP Bredewater	-608	0	608
74207000 Entree Zoetermeer VTA	1.735	1.735	0
74207007 Entree Zoetermeer Programmakosten	-480	-1.147	-667
74207100 Entree Zoetermeer Planologie	-1.943	-1.590	353
74207200 Entree Zoetermeer Openbare ruimteplankosten	-3.970	-910	3.060
74207300 Entree Zoetermeer Eigenarenplankosten	-1.898	-359	1.538
73320009 Aanleg Centraal Park	-4.479	-160	4.319
73742711 Tussent renovatie schoolgeb Goudenregenzoom 73	0	0	0
73742725 Tussent renovatie schoolgeb Florasingel 17	0	0	0
74204220 Inv EntreeKruispuntLeeuwenhoeklaan	0	0	0
74020100 BW Amsterdamstraat 3	-770	-750	20
74108100 BW Voorweg Noord	0	0	0
74126100 BW Uitvaartcentrum Van Aalstlaan	0	415	415
Totaal kredieten (lasten)	-159.287	-29.407	129.880

Toelichting rechtmatigheid investeringskredieten

Er is geen sprake van onrechtmatigheid op investeringskredieten. De kredieten 'Elementenverharding vervanging' en 'Betonnen bruggen, viaducten en tunnels' hebben een overschrijding. Deze kredieten zijn echter dekkredieten en onderdeel van een groter geheel van investeringen in de openbare ruimte bovengronds. De uitgaven van de investeringen in de openbare ruimte bovengronds zijn lager dan begroot. Hierdoor is er geen sprake van een overschrijding.

Rechtmatigheidsverantwoording

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het college van burgemeester en wethouders aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandeling en transacties. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op vastgestelde normenkader van de relevante wetten regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op €5.823.509 mln.

Begrotingscriterium	x € 1.000
1A. Overschrijding lasten op programmaniveau	2.902
1B. Overschrijding investeringsbudgetten per activum	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	31
3A. Overschrijding van baten op programmaniveau die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
3B. Onderschrijding van baten op programmaniveau die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
3C. Onderschrijding van lasten op programmaniveau die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan de raad zijn gemeld	0
<i>Totaal begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>2.933</i>
4A. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1A) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	2.704
4B. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1B) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid	0
<i>Totaal acceptabele begrotingsonrechtmatigheden</i>	<i>2.704</i>
5. Saldo onacceptabele begrotingsonrechtmatigheden	229

Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	2.583
M&O criterium	0
Totaal onrechtmatigheden	5.516

Conclusie

Het college is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De afwijkingen (fouten en/of onduidelijkheden als gedefinieerd in de notitie rechtmatigheidsverantwoording) groter dan € 100.000 zijn in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht. In de paragraaf Bedrijfsvoering heeft het college tevens beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Financieel overzicht Programma 1

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsemancipatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-116.635	-132.554	-133.801	-1.247
Baten	65.073	64.965	66.747	1.782
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-51.562	-67.589	-67.054	536
Toevoegingen	-1.708	-1.784	-1.784	0
Onttrekkingen	3.111	3.707	3.201	-506
Mutaties reserves	1.403	1.923	1.417	-506
Gerealiseerd saldo	-50.158	-65.666	-65.636	30

Financiële verschillen programma 1

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren					
Kinderopvang	- 96.000	77.000	0	0	-19.000
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	859.000	-859.000	0	0	0
Brede School	-74.000	77.000	0	0	3.000
Onderwijsachterstandenbeleid - rijksdeel	- 528.000	481.000	0	0	-47.000
Onderwijsachterstandenbeleid - gemeentelijk deel	45.000	30.000	0	0	75.000
(Doorbelaste) exploitatielasten onderwijshuisvesting	-674.000	273.000	0	0	-401.000
Reserve egalisatie investering schoolgebouwen	0	0	0	-317.000	-317.000
Overig	-7.000	9.000	0	0	2.000
Totaal					-704.000
Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs					
Voortijdig schoolverlaten	196.000	-155.000	0	0	41.000
Zorgstructuur onderwijs	109.000	52.000	0	0	161.000

Volwasseneneducatie	-123.000	0	0	0	-123.000
Totaal					79.000
Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat					
Samenwerking A12 Corridor	74.000	-74.000	0	0	0
Reclame-inkomsten en uitgaven	67.000	-111.000	0	0	-44.000
Overig	29.000	-18.000	0	-30.000	-19.000
Totaal					-63.000
Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid					
Overig	-38.000	0	0	0	-38.000
Totaal					-38.000
Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie					
WEB - Volwasseneneducatie	217.000	-134.000	0	0	83.000
Regionaal Werkcentrum en regierol centrumgemeente Zoetermeer	50.000	0	0	0	50.000
Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal	589.000	0	0	0	589.000

Regionaal Mobiliteitsteam	-148.000	237.000	0	0	89.000
Enmalige compensatie Werkbedrijf De Binnenbaan	-518.000	0	0	0	-518.000
Wet Sociale Werkvoorziening	-377.000	172.000	0	0	-205.000
Overig	-45.000	1.000	0	64.000	20.000
Totaal					108.000
Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan					
Hoogwaardig handhaven	68.000	139.000	0	0	207.000
Toeslagenaffaire	-307.000	491.000	0	0	184.000
Aanpak energiearmoede	228.000	0	0	0	228.000
Leenbijstand	209.000	-135.000	0	0	74.000
Personele lasten	- 331000	0	0	0	- 331.000
Wet Inburgering	-238.000	238.000	0	0	0
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	183.000	79.000	0	-223.000	39.000
BUIG & Bbz (Bijstand)	-900.000	861.000	0	0	-40.000
Overig	235.000	50.000	0	0	285.000
Totaal					647.000

TOTAAL PROGRAMMA 1	29.000
---------------------------	---------------

Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren

Verschillenverklaring

Nationaal Programma Onderwijs (NPO) (€ 0)

De gemeente heeft in 2022 de gehele Rijksbijdrage voor het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen voor de periode 2022-2025. Dit geld mag tot en met juli 2025 worden besteed. Het deel van het ontvangen geld dat in 2023 nog niet is besteed, wordt overgeheveld naar 2024 en volgende jaren. Voor het merendeel van deze middelen zijn overigens al wel verplichtingen aangegaan en de uitbetaling van de subsidie vindt periodiek plaats in de periode 2022-2025.

De afwijking is voor de lasten een voordeel (ten opzichte van begroot) van € 0,9 mln en voor de baten een nadeel (ten opzichte van begroot) van € 0,9 mln. Toelichting: De onderbesteding 2023 van € 0,9 mln. wordt voor € 0,8 mln. als Vooruitontvangen 2024 doorgeschoven naar 2024. Het saldo van € 0,9 mln. en € 0,8 mln. (totaal € 30.000) is het gevolg van feitelijk lagere ontvangsten.

Onderwijsachterstandenbeleid - rijksdeel (nadeel € 47.000)

De afwijking op de baten is ontstaan door de lagere vaststelling in 2023 van een aantal verstrekte subsidies 2022 (€ 0,4 mln.). Daarnaast is er sprake van een hogere specifieke uitkering 2023 van het rijk (hogere dan begroot: € 0,1 mln.).

De afwijking van de lasten is met name veroorzaakt door een hoger bedrag aan verstrekte subsidies (€ 0,5 mln.). Daarnaast waren de personeelskosten hoger dan begroot (€ 50.000).

Onderwijsachterstandenbeleid - gemeentelijk deel (voordeel € 75.000)

Het voordeel op de baten heeft betrekking op een lager vastgestelde subsidie 2022 (€ 30.000). Op de lasten doet zich een geringe onderschrijding voor (voordeel € 40.000).

(Doorbelaste) exploitatielasten onderwijshuisvesting (nadeel € 401.000)

De exploitatielasten van schoolgebouwen en IKC's zijn per saldo € 0,4 mln. hoger uitgevallen waarbij de lasten € 0,7 mln. hoger waren dan geraamd.

De hogere lasten worden voornamelijk veroorzaakt door de sterke prijsstijgingen van gebouwenonderhoud, herstel schade & vandalisme en sloopkosten gebouwen.

Hiertegenover staan meeropbrengsten (doorbelasting van kosten) van € 0,3 mln.

Reserve egalisatie kapitaallasten investeringen schoolgebouwen (nadeel € 317.000)

De reserve wordt aangewend om de werkelijke afschrijvingslasten van schoolgebouwen te dekken. De werkelijke afschrijvingslasten zijn € 0,3 mln. lager uitgekomen omdat diverse investeringen doorgeschoven zijn in de tijd. Hierdoor hoefde er ook € 0,3 mln. minder onttrokken te worden aan deze reserve.

Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs

Verschillenverklaring

Volwasseneneducatie (nadeel € 123.000)

Het nadeel heeft betrekking op de kosten aanpak laaggeletterdheid (coördinatie en implementatie bestuurlijke afspraken), waarvan de geraamde lasten op doelstelling 1.5 zijn opgenomen.

Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat

Verschillenverklaring

Samenwerking A12 Corridor (€ 0)

Het samenwerkingsorgaan A-12 Corridor heeft een voordeel van € 70.000 op de lasten. Hier tegen over staan even lage baten. Het voordeel is ontstaan omdat nog niet alle onderzoeken (o.a. verkenning community-vorming rond de A12) zijn afgerond. Hiervoor zijn wel verplichtingen aangegaan. Het budget is € 0,1 mln..

Reclame-inkomsten en uitgaven (nadeel 44.000)

Op de reclame-inkomsten is een nadeel ontstaan op de inkomsten van € 0,1 mln.. Dit is voor € 80.000 veroorzaakt doordat de gunningsprocedure van de plaatsing van reclamevitruines/billboards langer heeft geduurd dan gepland. Dit komt doordat we enkele maanden moesten wachten op goedkeuring van de netwerkexploitant en door een bezwaar op de vergunningverlening. Begin 2024 is dit afgerond en is alles geplaatst. Het voordeel op de uitgaven van € 70.000 is ontstaan doordat er in 2022 een voorziening is getroffen voor nog niet betaalde facturen. In 2023 is er toch betaald en kon de voorziening weer vrijvallen. Daarnaast was er geen onderhoud van de reclameborden aan de lichtmasten benodigd.

Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid

Verschillenverklaring

Er zijn geen activiteiten die per saldo een voor- of nadeel geven van meer dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie

Verschillenverklaring

Volwasseneneducatie (voordeel € 83.000)

Het WEB-budget is een regionaal Rijksbudget bedoeld voor de regionale aanpak van laaggeletterdheid. Zoetermeer is de contactgemeente van de regio en

dus verantwoordelijk voor de financiële afwikkeling. Voor 2023 hebben wij in totaal € 1.6 mln. aan rijks geld ontvangen en € 0,3 mln. vanuit 2022 mogen meenemen (25% meeneemregel). Het besteedbaar budget was daarmee € 2,0 mln.

Dit budget is niet geheel gebruikt. Een reden is dat een aantal gemeenten hun deel van het regionale budget niet volledig ingezet heeft. Een andere reden is dat na de regionale aanbesteding (gestart per september 2022) in 2023 nog aanlooptijd nodig was en de budgetverdeling niet optimaal was. Daardoor is geld overgebleven. Door het tekort aan docenten zagen WEB-subsidieorganisaties geen mogelijkheden om aanvullende activiteiten te organiseren. Dit was ook al van toepassing in 2022 waardoor er € 70.000 aan terugvorderingen zijn geïnd.

Er is uiteindelijk € 1,2 mln. besteed. Van wat er over is, mogen we 25% meenemen naar 2024 (€ 0,4 mln.) en wordt er € 0,4 mln. door het Rijk teruggevorderd. Om dit voor 2024 bij te sturen zijn de aanbestedingsbudgetten anders verdeeld en zijn er actief nieuwe WEB-organisaties betrokken, die subsidie ontvangen voor 2024.

Het nadeel op de baten ten opzichte van de begroting bedraagt in totaal € 0,1 mln., samengesteld als volgt:

- Aanpassing beschikking 2023 in 2023 (loon- en prijsbijstelling 2023) € 0,1 mln.;
- Vooruitontvangen 2024 € 0,4 mln. (begroot: € 0,8 mln., werkelijk € 0,4 mln.);
- Terug te betalen overschrijding reserve 2022 (hoger dan begroot) € 0,3 mln.;
- Terug te betalen aan het rijk over 2023 (hoger dan begroot) € 0,4 mln.
- Terugvorderingen voorgaande jaren € 70.000;

Het voordeel op de lasten ten opzichte van de begroting bedraagt in totaal € 0,2 mln.

Zie ook doelstelling 1.2.

Regionaal Werkcentrum en regierol centrumgemeente Zoetermeer (voordeel € 50.000)

In de perspectiefnota van 2024 is voor 2023 incidenteel een bedrag van € 50.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van het Regionaal Werk Centrum en de regierol van centrumgemeente Zoetermeer. De middelen zijn bedoel voor de vorming van een RWC, de opbouw van een nieuw huisvestings- en dienstverleningsconcept in Zoetermeer als centrumgemeente, voorbereidingen te treffen en beleids capaciteit voor afstemming met de regiopartners en UWV. De middelen zijn in 2023 niet besteed omdat de kaders vanuit het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid pas in januari 2024 informeel bekend zijn gemaakt. Naar verwachting wordt hierover een brief aan de 2e Kamer gestuurd in april 2024, pas daarna zullen de middelen kunnen worden ingezet. In de perspectiefnota van 2025 zal een voorstel worden gedaan om het bedrag van € 50.000 volledig over te hevelen naar 2024.

Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (voordeel 589.000)

De gemeente Zoetermeer ontvangt en beheert als centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal de middelen voor de regio. De besteding van deze middelen wordt bepaald in overleg met de regionale partners en vastgelegd in het jaarlijks op te stellen Uitvoeringsplan ZHC. In het Tweede Tussenbericht is melding gedaan van een verwachte onderbesteding van de beschikbare middelen. Ten opzichte van dat bericht stellen wij het beeld voor 2023 als volgt bij. De kosten van de afgesproken activiteiten vallen op 2 posten lager uit dan ingeschat:

- Regiogelden (€ 0,1 mln. voordeel): deze middelen ontvangt de regio met als doel om de regionale samenwerking te verstevigen.

- **Perspectief op werk/Dichterbij dan je denkt (€ 0,5 mln. voordeel):** In 2022 zijn incidentele middelen beschikbaar gesteld door het Rijk om in te zetten voor de krapte op de arbeidsmarkt. Besloten is om deze middelen in te zetten voor uitbreiding van dienstverlening van matchmakers, het Leerwerkloket en Praktijkleren.

Omdat deze middelen van de regio zijn (en daarmee dus niet vrij besteedbaar) wordt met deze jaarrekening een voorstel gedaan tot een voorlopige bestemming van het resultaat. In het Tweede Tussenbericht is reeds een afwijking gemeld van € 2,4 mln. voordelig. Dit brengt het totale over te hevelen bedrag van 2023 naar 2024 op € 3,0 mln. In de perspectiefnota van 2025 zal een voorstel worden gedaan voor een definitieve resultaatbestemming om het bedrag van € 3,0 mln. volledig over te hevelen naar 2024.

Regionaal Mobiliteits Team (voordeel € 89.000)

Het Regionaal Mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal (RMT ZHC) helpt werkzoekenden, werknemers en ondernemers met onder andere kosteloze (om)scholing en begeleiding. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld. Het nadeel aan de lastenzijde van € 0,1 mln. wordt voornamelijk veroorzaakt door het feit dat het is toegestaan om de coördinator van het RMT te bekostigen vanuit deze middelen. Hiermee was in de begroting geen rekening gehouden. Het voordeel van € 0,2 mln. aan de batenzijde wordt m.n. veroorzaakt door een lagere eindafrekening 2022 dan waar rekening mee was gehouden, tevens veroorzaakt door het mogen indienen van de kosten voor de coördinator.

Eenmalige compensatie Werkbedrijf De Binnenbaan (nadeel € 518.000)

In 2023 heeft De Binnenbaan een verzoek ingediend om een eenmalige (indexerings-)compensatie van € 0,5 mln. vanwege uitzonderlijke kostenstijgingen in 2022 en 2023. Dit heeft geleid tot extra kosten. Deze kostenstijgingen werden veroorzaakt door de volgende factoren:

- De hoge inflatie die volgde na de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne
- De stijging van het minimumloon per 1 januari 2023
- De nieuwe CAO SGO per 1 januari 2023
- Oplopende kosten van semipermanente inhuurkrachten voor het kaderpersoneel van de Binnenbaan

Wet Sociale Werkvoorziening (nadeel € 205.000)

Voor de WSW is in 2023 een incidenteel nadeel ontstaan van € 0,2 mln. Het nadeel op de lasten bedraagt € 0,4 mln. en is hoofdzakelijk veroorzaakt door de stijging van het wettelijk minimumloon welke hoger was dan in de begroting was voorzien. Het voordeel op de baten bedraagt € 0,2 mln. en is veroorzaakt door een tegemoetkoming loonkosten oudere, jongere of gehandicapte werknemers (Lage Inkomens Voordeel) vanuit Het Rijk welke niet is begroot.

Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

Verschillenverklaring

Toeslagenaffaire (voordeel € 184.000)

Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij de maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Dit beroep betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders.

De hogere uitgaven van € 0,3 mln. ten opzichte van het tweede tussenbericht zijn te verklaren door meer individuele verstrekkingen aan gedupeerden dan verwacht. Deze uitgaven worden vergoed vanuit het rijk, waarmee ook de baten € 0,3 mln. hoger zijn dan begroot. Een definitieve afrekening van voorgaande jaren levert een extra voordeel op van € 0,2 mln.

Aanpak energiearmoede (voordeel € 228.000)

Het verschil is te verklaren door een hogere uitval van aantal huishoudens die in de tweede ronde na de inkomenstoets niet in aanmerking kwamen voor de energietoeslag.

Leenbijstand (voordeel € 74.000)

Leenbijstand is een vorm van bijzondere bijstand in de vorm van een lening. De leenbijstand moet net als een gewone lening ook terugbetaald worden. Er is € 0,2 mln. minder aan leenbijstand verstrekt door een verminderde behoefte. Het gaat hierbij voornamelijk om inrichtingskosten. Het bedrag aan opgelegde vorderingen leenbijstand is hierdoor ook € 0,1 mln. lager. Het effect op de baten is lager omdat ook rekening wordt gehouden met het inkomensdraagvlak van de cliënt.

Personele lasten (nadeel € 331.000)

De hogere lasten ten opzichte van de begroting zijn te verklaren door het inzetten van externe krachten voor de openstaande vacatures en ziektevervangingszodat de bedrijfsvoering niet in het geding komt.

Wet Inburgering (€ 0)

De hogere lasten ten opzichte van de begroting zijn te verklaren doordat € 0,2 mln. meer is uitgegeven aan inburgeringstrajecten. Gemeenten ontvangen via een Specifieke Uitkering van het Ministerie van SZW-middelen voor de bekostiging van de inburgeringsvoorzieningen. Ook de baten zijn hiermee € 0,2 mln. hoger dan begroot.

Kwijtscheldingen (voordeel € 39.000)

In verband met verhoging van de vermogensnorm is een extra budget toegekend van € 0,2 mln. (raadsvoorstel 2022-100087), te dekken uit het noodfonds Energie-Armoede. De verhoging van de vermogensnorm heeft alleen niet geleid tot extra kosten en dus ook niet tot een onttrekking aan het noodfonds. Dat verklaart voor een groot deel de afwijking aan zowel de lasten als de batenkant.

Daarnaast kunnen gemeenten een vergoeding ontvangen voor gedeerde opbrengsten die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire. Hiervoor is een bedrag van € 60.000 opgenomen. Het resultaat op kwijtscheldingen is daardoor per saldo € 40.000 positief.

BUIG & Bbz (Bijstand) (nadeel € 40.000)

De rijksvergoeding BUIG is € 0,9 mln. hoger dan begroot. Dit heeft deels te maken met een hoger aantal bijstandsuitkeringen dan verwacht en deels met een hogere prijsaanpassing. Daar tegenover staat dat de bijstandslasten € 0,9 mln. hoger zijn dan begroot. Dit komt door een hoger aantal uitkeringen (hoeveelheidsverschil) van ca € 0,4 mln. en een hogere prijs dan verwacht (prijsverschil) van ca € 0,2 mln. Daarnaast is voor € 0,3 mln. meer aan loonkostensubsidie verstrekt. Dit betreft vermoedelijk overwegend een prijsverschil.

Overig (voordeel € 285.000)

Het voordeel op de baten bevat onder andere de zoetermeerpas, collectieve ziektekosten, Schuldhulpverlening, Project Sociaal innovatiefonds.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen**Financieel overzicht Programma 2****Financieel overzicht**

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-116.766	-140.556	-137.073	3.483
Baten	1.618	19.705	14.681	-5.025
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-115.148	-120.851	-122.393	-1.542
Onttrekkingen	900	549	568	19
Mutaties reserves	900	549	568	19
gerealiseerd resultaat	-114.248	-120.302	-121.825	-1.522

Financiële verschillen programma 2

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp					
Jeugdgezondheidszorg	112.000	0	0	0	112.000
Sociaal Medische Indicaties	-146.000	0	0	0	-146.000
Subsidies oude jaren	0	105.000	0	0	105.000
Projecten Jeugdhulp	516.000	0	0	0	516.000

Vervoerdiensten	-167.000	0	0	0	-167.000
Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en Regionale projecten	265.000	32.000	0	0	297.000
Specialistische jeugdhulp	-3.001.000	121.000	0	0	-2.880.000
Overige verschillen	222.000	-155.000	0	19.000	86.000
Totaal					-2.077.000
Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen					
Algemene kosten WMO	- 55.000	- 90.000	0	0	-145.000
WMO-hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen	102.000	14.000	0	0	116.000
Huishoudelijke ondersteuning	326.000	0	0	0	326.000
WMO Ondersteuning (begeleiding en dagbesteding)	-68.000	-44.000	0	0	-112.000
Noodopvang ontheemden Oekraïne	900.000	534.000	0	0	1.434.000
Compensatie prijsstijging 2023	275.000	0	0	0	275.000
Bijdrage Samenwerkingsverband Gebiedsgerichte ondersteuning	- 1.416.000	0	0	0	-1.416.000
Maatschappelijke opvang	108.000	0	0	0	108.000
Overige verschillen	50.000	-12.000	0	0	38.000
Totaal					624.000

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden					
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	509.000	-507.000	0	0	2.000
Integraal Zorgakkoord (IZA)	4.979.000	-4.979.000	0	0	0
Lokaal Preventie Akkoord	43.000	-43.000	0	0	0
Overige verschillen	-72.000	-1.000	0	0	-73.000
Totaal					-71.000
TOTAAL PROGRAMMA 2					-1.524.000

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

Verschillenverklaring

Jeugdgezondheidszorg (voordeel € 112.000)

De kosten voor Jeugdgezondheidszorg vallen € 0,1 mln. lager uit, voornamelijk veroorzaakt door minder uitgaven voor zorg voor jeugdigen uit Oekraïne.

Sociaal Medische Indicaties (nadeel € 146.000)

Het budget voor de Sociaal Medische Indicaties (€ 0,7 mln.) is overschreden met € 0,1 mln. De oorzaak van deze overschrijding is de gestegen maximumkosten-drempel van de kinderopvangtoeslag en de langere plaatsingen van kinderen.

Verrekening subsidies oude jaren (voordeel € 105.000)

Zoetermeer heeft van een aantal organisaties subsidiemiddelen terug ontvangen die in 2022 waren bestemd voor preventief jeugdaanbod. Zo is over het beschikte bedrag van € 0,4 mln. voor Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West € 80.000 (22%) terugbetaald met als belangrijkste reden dat er een fout in de berekening van uren in de subsidieaanvraag 2022 zat. De Stichting Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West heeft bij hun subsidieaanvraag 2022 de inzet in uren rond de startgesprekken op de basisscholen niet goed berekend. Deze fout is verrekend bij de verantwoording subsidie in 2023. De teruggave betekent dus niet dat er minder preventieve inzet is uitgevoerd dan afgesproken.

Projecten Toekomstbestendige Jeugdhulp (voordeel € 516.000)

In de Perspectiefnota 2024 is incidenteel een budget van € 0,3 mln. beschikbaar gesteld voor de projecten Jeugd, ter dekking van personele lasten. Vanwege capaciteitsproblemen en andere dekkingsbronnen is dit budget niet gebruikt.

Daarnaast is op de projecten Toekomstbestendig jeugdhulp € 0,2 mln. minder uitgegeven dan vooraf verwacht, omdat de kosten voor het grootste deel ten laste zijn gebracht van de specifieke uitkering Integraal Zorgakkoord. Activiteiten zijn in 2023 opgestart en zullen in 2024 verder invulling krijgen.

Het totaal zal door middel van budgetoverheveling in 2024 beschikbaar worden gesteld.

Jeugdhulpvervoer (nadeel € 167.000)

De vervoerskosten zijn in lijn met het gebruik van de jeugdzorg toegenomen. Ook zijn de kosten als gevolg van prijsontwikkelingen gestegen.

Gemeenschappelijke Regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en Regionale projecten (voordeel € 297.000)

In 2023 is extra budget beschikbaar gesteld voor regionale projecten. Door krapte op de arbeidsmarkt is het niet gelukt om voldoende personele capaciteit aan te trekken om alle projecten uit te voeren. Daarnaast is er een positieve afrekening op de BTW-compensatie (doorschuifregeling).

Specialistische jeugdhulp (Zorg in Natura en PGB) (nadeel € 2.880.000)

Gedurende 2023 bleek dat het beschikbare budget voor specialistische jeugdhulp niet voldoende was om de stijgende vraag te kunnen opvangen. De overschrijding van de Specialistische Jeugdhulp is € 2,9 mln.

Het nadeel wordt verklaard door de volgende oorzaken:

- Voortzettende stijging van het aantal jeugdigen met jeugdhulp. Dit doet zich met name voor binnen de jeugd-GGZ. Ook binnen de ambulante jeugdhulp was een lichte stijging te zien van het aantal jeugdigen.
- In het raadsmemo over de monitor kosten jeugdhulp (afdoening toezegging 632) is weergegeven hoe de kosten en het gebruik zich verdelen over de verschillende jeugdhulpcategorieën. Daarin is zichtbaar dat de grootste kostenstijging zich voordoet bij ambulante jeugdhulp, jeugdhulp met verblijf en jeugd-GGZ.
- Door de toename van het aantal jeugdigen die zeer specialistische landelijk ingekochte jeugdhulp ontvangt, stijgen ook de kosten voor deze vormen van jeugdhulp.
- Daarnaast neemt de zorgzwaarte toe; jeugdigen krijgen meer en of langer zorg. Dit leidt tot een hogere gemiddelde kostprijs per jeugdige.
- Er zijn meer kosten gemaakt voor maatwerk en PGB's;
- Indexatie van de tarieven.

In het Tweede Tussenbericht 2023 is een nadeel gemeld van € 9,0 mln. In de raadsmemo's Nieuwe prognose kosten specialistische jeugdhulp 2023 en de Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2023 is een aanvullend nadeel met een bandbreedte van € 2,0 tot € 3,7 mln. gemeld.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

Verschillenverklaring

Algemene kosten WMO (nadeel € 145.000)

Het budget bedraagt € 3,7 mln. Dit onderdeel is opgebouwd uit de uitvoeringskosten en de eigen bijdrage. De uitvoeringskosten, personeelskosten en inhuur, is met € 0,1 mln. overschreden in 2023. De voornaamste reden is dat de inhuurkosten de vacaturruimte overstijgen. Dit komt doordat vacatures niet zijn ingevuld door krapte op de arbeidsmarkt en daardoor tijdelijk ingehuurd moest worden om de continuïteit te waarborgen. Verder is extra inzet gepleegd om de achterstanden weg te werken. De ontvangen inkomsten voor personeel blijft iets achter bij de raming (€ 50.000). Dit betreft inzet voor H6 doorberekende kosten. Zoetermeer bekostigt alleen contractbeheerder en overhead, en factureert deze aan de andere gemeenten volgens de verdeelsleutel in de H6 begroting. Daarnaast is de eigen bijdragen op basis van CAK-opgave € 40.000 minder dan de raming. De afwijkingen zijn incidenteel van aard omdat de budgetten in 2024 en verder zijn gewijzigd.

WMO-hulpmiddelen en vervoersvoorzieningen (voordeel € 116.000)

Het budget bedraagt € 2,7 mln. Het voordeel wordt veroorzaakt door:

- Een overschot van € 0,2 mln. op de rolstoelen.
- De vervoersvoorzieningen. Het overschot hierop bedraagt € 0,2 mln., welke te verklaren is door de positieve afrekening over 2022.
- Een tekort op het rijdend materieel (scootmobiel) en onderhoud ervan. Het tekort hierop bedraagt € 0,3 mln.
- Een tekort van € 30.000 op de parkeervoorzieningen.

De genoemde voor- en nadelen kunnen niet los van elkaar gezien worden. Meer gebruik van het een kan leiden tot minder gebruik van het ander. Op het geheel is het voordeel vooral toe te schrijven naar de incidentele afrekening kosten 2022.

Huishoudelijke ondersteuning (voordeel €326.000)

Het budget bedraagt € 13,3 mln. (inclusief PGB). Eerder is een melding gemaakt van het overschot. Op basis van de werkelijke kosten over 2023 is dit iets meer dan verwacht. Dit komt door wachttijden bij aanbieders en vertragingen in de facturatie. Eind 2023 hebben we meer aanbieders voor Huishoudelijke Ondersteuning gecontracteerd en zijn achterstanden bij de WMO ingelopen. Dit zou moeten leiden tot een efficiëntere afhandeling van aanvragen en een normalisatie van de uitgaven ten opzichte van de aanvragen.

WMO Ondersteuning (begeleiding en dagbesteding, nadeel € 112.000)

Het budget bedraagt € 2,4 mln. Het tekort wordt veroorzaakt door iets meer uitgaven en lagere inkomsten op begeleiding en een tekort op PGB-begeleiding. Bij de PGB-begeleiding is het budget tussentijds aanzienlijk verlaagd.

Noodopvang Ontheemden Oekraïners (voordeel € 1.434.000)

Op de noodopvang van de ontheemde Oekraïners is een (aanvullend) voordeel behaald van € 1,4 mln. Het totale voordeel bedraagt hiermee € 6,3 mln. In het memo Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht 2023 was een (aanvullend) voordeel gemeld van € 0,8 mln. De lagere kosten zijn ontstaan door de zelfredzaamheid van de Oekraïners, lagere organisatiekosten en lagere kosten levensonderhoud. Door extra opvang vanaf november is een hogere

opbrengst ontstaan. Het Rijk heeft geanticipeerd op de kostenontwikkeling en heeft de normvergoeding 2024 voor de opvang en het levensonderhoud naar beneden bijgesteld. Daarnaast wordt door het Rijk nagedacht over een beëindiging van de specifieke regeling en het onderbrengen van opvang van ontheemden en asielzoekers in één regeling.

Compensatie prijsstijging 2023 (voordeel € 275.000)

In 2023 is eenmalig een bedrag van € 0,3 mln. beschikbaar gesteld om subsidieontvangers (opgenomen in het jaarlijkse Bestedingsprogramma subsidies) extra te compenseren voor de gevolgen van de loon- en prijsstijgingen in 2023. De inventarisatie van de financiële problematiek en de daaropvolgende beschikbaarstelling van extra middelen kon in 2023 niet worden afgerond, waardoor het bedrag van € 0,3 mln. vrijvalt. De eventuele extra subsidie zal in 2024 beschikbaar worden gesteld en worden verantwoord.

Bijdrage Samenwerkingsverband gebiedsgerichte ondersteuning (nadeel € 1.416.000)

Het bureau HHM heeft, in gezamenlijke opdracht van inZet en gemeente, in 2023 onderzoek gedaan naar een passend budget voor inZet en daartoe ook een rekenmodel ontwikkeld. Eind 2023 hebben de gemeente en inZet onder begeleiding van HHM-invulling gegeven aan het rekenmodel. Dat heeft geleid tot een aanpassing van het budget voor 2023, zoals gemeld in het raadsmemo Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2023. Op basis van onderzoek en rekenmodel zal het voorstel worden gedaan het budget ook voor 2024 en verder aan te passen. Dit voorstel zal worden betrokken bij Perspectiefnota 2025/ Eerste Tussenbericht 2024.

Maatschappelijke zorg (voordeel € 108.000)

Vanaf 2023 ontvangt de gemeente ten behoeve van het Daklozenpunt van centrumgemeente Den Haag een bijdrage van € 80.000 per jaar. In 2023 is er eenmalig een samenloop met dekking vanuit de eigen algemene middelen.

Overige verschillen (voordeel € 38.000)

Bevat diverse posten met voor- en nadelen. De opvallendste zijn verschillen:

- Woningaanpassingen nadeel van € 60.000
- Vrijwilligersondersteuning een voordeel van € 90.000

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

Verschillenverklaring

Overige verschillen (nadeel € 71.000)

Het resultaat op deze doelstelling is per saldo relatief bescheiden. Afzonderlijke verschillen op de lasten en de baten zijn aanzienlijk, maar vallen tegen elkaar weg.

In 2023 heeft Zoetermeer vanuit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) van het Rijk een flinke impuls gekregen om de gezondheid van inwoners te bevorderen. In het kader van GALA is de samenwerking tussen het sociaal domein, het fysieke domein en sport versterkt en is een werkplan 'integraal werken aan een gezonde stad' tot stand gekomen. Regionaal heeft het IZA geleid tot een versterking van de samenwerking tussen gemeenten behorende bij regio Haaglanden (Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk, Wassenaar en Zoetermeer) en tussen gemeenten en zorg- en

welzijnsaanbieders.

De specifieke uitkering GALA 2023 bedroeg in totaal € 2,0 mln. Hiervan had € 0,7 mln. betrekking op het hoofdthema Sport, cultuur en bewegen (zie programma 4 Vrije Tijd) en een bedrag van in totaal € 1,3 mln. op de hoofdthema's Gezondheid en sociale basis en Ondersteunende onderdelen.

Van laatstgenoemde bedrag is in 2023 € 0,6 mln. aangewend. Het jaar 2023 was een opstartjaar. De beschikking van het rijk werd in mei 2023 ontvangen en er was een aanloop nodig alvorens de eerste activiteiten opgepakt konden worden.

De specifieke uitkering IZA bedroeg € 6,7 mln.. Hiervan werd een bedrag van in totaal € 1,8 mln. aangewend. Omdat de beschikking van het rijk in september 2023 werd ontvangen, was de voorbereidingstijd in 2023 voor IZA nog korter dan voor GALA.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Financieel overzicht Programma 3

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-59.609	-65.886	-62.207	3.679
Baten	29.919	33.606	33.006	-599
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-29.689	-32.280	-29.201	3.079
Toevoegingen	0	-2.500	-3.918	-1.418
Onttrekkingen	4.981	6.050	4.356	-1.694
Mutaties reserves	4.981	3.550	438	-3.112
gerealiseerd resultaat	-24.709	-28.730	-28.763	-33

Financiële verschillen programma 3

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling					
Afvalinzameling	-126.000	73.000	0	0	-53.000

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	904.000	-904.000	0	0	0
Regeling aanpak energiearmoede	112.000	-112.000	0	0	0
Duurzaamheidsfonds	220.000	0	0	-220.000	0
Overig	44.000	26.000	0	0	70.000
Totaal					17.000
Doelstelling 3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte					
Kwaliteitsimpuls	476.000	0	0	-476.000	0
Toekomstvisie winkelcentra en beter benutten bedrijventerreinen	100.000	0	0	0	100.000
Gladheidsbestrijding	91.000	0	0	0	91.000
Ontvangst en afvoer bagger waterschappen	250.000	0	0	0	250.000
Aanleg kabels en leidingen	0	85.000	0	0	85.000
E-Laadpalen	0	77.000	0	0	77.000
Begraven	23.000	225.000	0	0	248.000
Riolering	-1.100.000	0	0	0	-1.100.000
Groot onderhoud en vervanging	2.385.000	31.000	-1.207.000	-1.207.000	0

Van egalisereserve naar reserve vrij inzetbaar	0	0	211.000	-211.000	0
Overig	300.000	-100.000	0	0	200.000
Totaal					-49.000
TOTAAL PROGRAMMA 3					-32.000

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Verschillenverklaring

Afvalinzameling (nadeel € 53.000)

De totale lasten op het product afval komen € 0,1 mln. hoger uit. Dit heeft de volgende redenen.

- De kosten voor het verwerken van B-hout (bewerkt hout) wijzigde gedurende 2023. De eerste maanden van 2023 ontvingen we een vergoeding van € 12,00 per ton. Tijdens het jaar is dit omgeslagen en betaalden we € 37,50 per ton. De (wereld-)markt bepaalt de prijs voor B-hout. Het nadeel is € 60.000.
- In 2023 zijn 14 afgeschreven voertuigen verkocht die vervangen zijn door nieuwe voertuigen. De lasten van gemeentelijke voertuigen (afschrijvingskosten, verzekering, brandstof enz.) worden doorbelast naar interne gebruikers. Omdat er voertuigen verkocht zijn wordt de interne doorbelasting met de verkoopopbrengst verlaagd. Hierdoor ontstaat er een 'nadeel' van € 70.000 op de interne doorbelasting waar weer een voordeel van eveneens € 70.000 vanwege de verkoop van de voertuigen tegenover staat (zie ook baten).

Aan de batenkant is het voordeel € 70.000. Dit komt door:

- De verkoop van afgeschreven voertuigen, wat geeft een voordeel van € 70.000.
- Een resterende voordeel van € 7.000 op diverse posten zoals de Afvalstoffenheffing, verstrekken milieupassen en ontvangen loonkostensubsidie.

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (€ 0)

Voor de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken is in 2023 € 1,8 mln. beschikbaar. Doordat besluitvorming over de CDOKE meer tijd heeft geleverd dan verwacht is de werving later gestart en kan daardoor ook slechts een beperkt deel van het jaar ten laste van de CDOKE gebracht worden. De krapte op de arbeidsmarkt vormt nog een extra uitdaging. Dit heeft er bij elkaar toe geleid dat de besteding in 2023 beperkt blijft tot € 0,8 mln. Dit geeft een voordeel van € 0,9 mln. in 2023. Tegenover de lagere lasten staan even hoge lagere baten. Het budget en de geplande activiteiten schuiven door naar 2024. In het memo Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht 2023 is een voordeel van € 0,8 mln. gemeld.

Regeling aanpak energiearmoede (€ 0)

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om energiearmoede tegen te gaan. De middelen worden gericht ingezet om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen. In 2023 was hiervoor € 2,4 mln. beschikbaar. In TB2 is hierop een voordeel gemeld van € 2,0 mln. zodat een budget van € 0,4 mln. resteert. In de eerste helft van 2023 lag de focus op fixers. Doordat dit niet allemaal in overeenstemming met de opdracht is uitgevoerd zijn in de tweede helft betaalde bedragen teruggevorderd. Dat leidt in 2023 tot een aanvullend voordeel van € 0,1 mln. Hier staat een even lage bate tegenover.

Duurzaamheidsfonds (€ 0)

De komende jaren is € 7,5 mln. vrijgemaakt ten behoeve van de bevordering van energiebesparing, het aardgasvrij maken en de opwek van duurzame energie. Hieraan is in 2023 € 2,5 mln. toegevoegd. Voor het jaar 2023 was € 2,2 mln. beschikbaar gesteld. In TB2 is gemeld dat door vertraging € 2,0 mln. niet zou worden besteed zodat nog een budget resteert van € 0,2 mln. Dit is bestemd voor de verduurzaming van het eigen maatschappelijk vastgoed. De inventarisatie over de aanwending daarvan is vertraagd tot 2024. Tegenover de lagere kosten staat een lagere onttrekking duurzaamheidsfonds.

Doelstelling 3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte

Verschillenverklaring

Dagelijks beheer en onderhoud openbare ruimte

Kwaliteitsimpuls (€ 0)

In het coalitieakkoord is € 1,5 mln. beschikbaar gesteld voor de tijdelijke kwaliteitsimpuls openbare ruimte. Vanwege capaciteits- en opstartproblemen is hier een onderbesteding ontstaan van € 0,5 mln. Hier staat een even hoge lagere onttrekking vanuit het fonds Zoetermeer 2040 tegenover.

Toekomstvisie winkelcentra en beter benutten bedrijventerreinen (voordeel € 100.000)

In het coalitieakkoord is € 0,1 mln. beschikbaar gesteld voor het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte van winkelcentra en bedrijventerreinen. Alle voorbereidingen zijn getroffen om met de uitvoering te starten. Voorgesteld wordt deze € 0,1 mln. met een budgetoverheveling over te zetten naar 2024.

Gladheidsbestrijding (voordeel € 91.000)

In de begroting is € 0,6 mln. opgenomen voor voornamelijk gladheidsbestrijding. Vanwege het geringe aantal vorstdagen is er onderbesteding.

Ontvangst en afvoer bagger waterschappen (voordeel € 250.000)

In de begroting is € 0,4 mln. opgenomen voor baggeren van de hoofdwatergangen. Voor het baggeren heeft de gemeente een overeenkomst met de waterschappen. Doordat de waterschappen minder bagger werkzaamheden hebben uitgevoerd is er onderschrijving.

Aanleg kabels en leidingen (voordeel € 85.000)

Voor het openbreken van de openbare ruimte wordt een herstelvergoeding bij netbeheerders in rekening gebracht. In de begroting is een inkomst opgenomen van € 0,8 mln. aan herstelvergoedingen. Door een toename van het aantal openbrekingen is er een voordeel.

E-laadpalen (voordeel € 77.000)

Voor E-laadpalen is een hogere opbrengst door nagekomen baten uit eerdere jaren.

Exploitaties

Begraven (voordeel € 248.000)

Het voordeel komt door € 20.000 lagere lasten en een incidentele toename van de baten van € 0,2 mln. De hogere baten komen door een toename van het aantal begravingen en omdat er meer koopgraven zijn afgenomen.

Riolering (nadeel € 1.100.000)

€ 0,3 mln. heeft betrekking op prijsstijgingen welke worden gedekt uit de stelpost prijsstijgingen in het overzicht algemene dekkingsmiddelen. Het resterende bedrag van € 0,8 mln. heeft betrekking op onvoorziene spoedreparaties naar aanleiding van inspecties en onvoorziene kosten bij projecten.

Grootonderhoud en vervangingen (voordeel € 2,4 mln. en nadeel € 2,4 mln.)

Voor grootonderhoud en vervangingen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte bovengronds zijn de kosten lager dan begroot. Dit geeft voordeel 2,4 mln. Het niet uitgegeven budget voor het groot onderhoud is verrekend met de egaliseringsreserve (nadeel € 2,4 mln.): de bijdrage van de reserve € 1,2 mln. was niet benodigd en € 1,2 mln. is aanvullend gestort in de reserve.

De gerealiseerde kosten zijn lager dan begroot door de herfasering van de uitvoering van projecten door onder andere:

- personeelskrapte zowel bij de voorbereiding als bij directievoering en toezicht;
- wachttijden bij uitvoerende partijen door onder andere beperkte beschikbare capaciteit;
- lange levertijden van materialen;
- een niet geslaagde aanbesteding voor asfaltwerkzaamheden, deze wordt opnieuw in de markt gezet.

Afdracht vanuit egaliseringsreserve groot onderhoud bovengronds naar reserve vrij inzetbaar (voordeel € 0,2 mln. en nadeel 0,2 mln.)

Door de afdracht van de onderbesteding Grootonderhoud en vervangingen 2023 in de egaliseringsreserve is het saldo van deze reserve € 5,2 mln. geworden. Dit bedrag is € 0,2 mln. hoger dan het vastgestelde maximum saldo van deze reserve. Het bedrag van € 0,2 mln. is gestort in de reserve vrij inzetbaar.

Programma 4 Vrije tijd

Financieel overzicht Programma 4

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 4 Vrije tijd	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-29.645	-29.693	-30.358	-666
Baten	9.650	9.132	10.085	952
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-19.995	-20.560	-20.273	287
Toevoegingen	0	0	0	0
Onttrekkingen	290	695	512	-182
Mutaties reserves	290	695	512	-182
Gerealiseerd resultaat	-19.705	-19.865	-19.761	104

Financiële verschillen programma 4

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen					
Zoetermeers Noodfonds	108.000	0	0	-108.000	0
Stadsboerderij De Balijhoeve	39.000	0	0	0	39.000
Exploitatie sportaccommodaties (exclusief zwembaden)	-217.000	84.000	0	0	-133.000
Exploitatie zwembaden	-1.277.000	1.271.000	0	0	-6.000
Exploitatie Welzijnsaccommodaties	131.000	-126.000	0	0	5.000
Subsidieregeling Impuls jongerencultuur Zoetermeer	268.000	-268.000	0	0	0
Overige	53.000	-27.000	0	-8.000	18.000
Totaal					-77.000

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad					
Grand Départ (start Tour de France)	100.000	0	0	-100.000	0
Monumentenzorg	65.000	0	0	0	65.000
Overig	65.000	18.000	0	34	117.000
Totaal					182.000
TOTAAL PROGRAMMA 4					105.000

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen

Verschillenverklaring

Zoetermeer Noodfonds (€ 0)

In de reserve Zoetermeer Noodfonds zijn middelen gereserveerd voor energie-armoede. De aanvragen voor een subsidie vanuit dit fonds zijn achtergebleven bij onze verwachtingen, waardoor er een voordeel van € 0,1 mln. ontstond. Daarom is er minder uit de reserve onttrokken wat een nadeel geeft van € 0,1 mln.

Stadsboerderij De Balijhoeve (voordeel € 39.000)

Er zijn dit jaar, na de oplevering, nog herstelwerkzaamheden uitgevoerd aan de stadsboerderij. Daardoor is het krediet in 2023 doorgelopen, waardoor de kapitaallasten lager uitvallen.

Sportaccommodaties (exclusief zwembaden) (nadeel € 133.000)

De uitgaven vielen € 0,2 mln. hoger uit. Dit kwam door energielasten (€ 0,1 mln.) en lasten voor onderhoud (€ 0,1 mln.).

De inkomsten vielen € 0,1 mln. hoger uit. Dit kwam door hogere huurinkomsten (€ 40.000), bijdrage uit de regeling Stimulering Sport (€ 36.000) en overige posten (€ 8.000).

Sportaccommodaties - zwembaden (nadeel € 6.000)

De uitgaven vielen € 1,3 mln. hoger uit. Dit kwam door de latere oplevering van het nieuwe zwembad De Watergeus. Hierdoor liepen de uitgaven door voor het openhouden van zwembad De Driesprong (€ 0,8 mln.), de huur van zwemwater in Het Keerpunt (€ 0,2 mln.) en inhuur van medewerkers (€ 0,2 mln.).

De inkomsten vielen € 1,3 mln. hoger uit. Dit komt door hogere huurinkomsten (€ 0,1 mln.), de gemeentelijke bijdrage van de exploitatiekosten aan zwembad De Driesprong (€ 0,8 mln.) en een eenmalige subsidie uit de regeling Meerkosten Energie Openbare Zwembaden (€ 0,4 mln.).

Welzijnsaccommodaties (voordeel € 5.000)

De kosten van beheer en onderhoud vallen € 0,1 mln. lager uit dan begroot door lagere kosten van energie en lagere personele bezetting voor beheer en toezicht. De huurinkomsten zijn € 0,1 mln. lager dan begroot.

Subsidieregeling Impuls jongerencultuur Zoetermeer (€ 0)

Met deze regeling stimuleert het College cultuurdeelname door jongeren tussen de 14 en 27 jaar. De subsidietermijn is voor twee jaar de beschikbare middelen zijn niet volledig besteed. Hierdoor ontstaat er een voordeel van € 268.000 op de uitgaven en een nadeel van hetzelfde bedrag op de baten. De ontvangen subsidie mag in 2024 uitgegeven worden.

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad

Verschillenverklaring

Grand Départ (start Tour de France) (€ 0)

Voor de Grand Départ Rotterdam in 2024 of 2025 is € 0,2 mln. beschikbaar gesteld (in 2022 € 60.000, in 2023 € 0,1 mln. en in 2024 € 40.000) uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040. Het bid voor 2024 van Rotterdam is niet gehonoreerd maar voor 2025 is de stad nog in de race. In 2023 zijn daarom geen kosten gemaakt.

Monumentenzorg (voordeel € 65.000)

Op monumentenzorg is een voordeel behaald.

Programma 5 Veiligheid

Financieel overzicht Programma 5

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 5 Veiligheid	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-18.775	-19.808	-19.401	407
Baten	891	899	990	91
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-17.884	-18.909	-18.411	497
Onttrekkingen	600	661	0	-661
Mutaties reserves	600	661	0	-661
Gerealiseerd resultaat	-17.284	-18.248	-18.411	-163

Financiële verschillen programma 5

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning					
Bijdrage Reserve fonds Zoetermeer 20240 ten behoeve van handhaving	-38.000	0	0	-661.000	-699.000
Totaal					-699.000
Doelstelling 5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk					
Invulling vacatures handhaving	950.000	0	0	0	950.000
Overig	29.000	-66.000	0	0	-37.000
Totaal					913.000
Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad					

RIO/IPTA	-102.000	102.000	0	0	0
Cameratoezicht	-65.000	0	0	0	-65.000
Veiligheidsregio haaglanden	-300.000	0	0	0	-300.000
Overig	-68.000	55.000	0	0	-13.000
Totaal					-378.000
TOTAAL PROGRAMMA 5					-164.000

Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Verschillenverklaring

Bijdrage Reserve fonds Zoetermeer 20240 ten behoeve van handhaving (nadeel €699.000)

Bij het coalitieakkoord zijn er tijdelijke middelen beschikbaar gesteld vanuit de Reserve fonds Zoetermeer 2040.

Er is op basis van het coalitieakkoord ingezet op intensivering van de gemeentelijk handhavingscapaciteit. De uitbreiding van team handhaving is nog niet op orde, doordat náást de uitbreiding, we ook te maken hebben gehad met natuurlijk verloop, waardoor de formatie nog niet op volle sterkte is. Daarom is de bijdrage vanuit de Reserve fonds Zoetermeer 2040 in 2023 niet nodig geweest. Op dit moment bedraagt de vacatureruimte nog 9 fte.

Doelstelling 5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Verschillenverklaring

Invulling vacatures handhaving (voordeel € 950.000)

Er is op basis van het coalitieakkoord ingezet op intensivering van de gemeentelijk handhavingscapaciteit. De uitbreiding van team handhaving is nog niet op orde, doordat náást de uitbreiding, we ook te maken hebben gehad met natuurlijk verloop, waardoor de formatie nog niet op volle sterkte is. Op dit moment bedraagt de vacatureruimte nog 9 fte.

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad

Verschillenverklaring

RIO/IPTA (Reïntegratieofficier/ Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid) (€ 0)

Er is meer subsidie binnengehaald dan begroot wat besteed is aan meer preventieve interventies.

Cameratoezicht (nadeel € 65.000)

De kosten van cameratoezicht fluctueert ook op basis van openbare orde problematiek wat zich moeilijk laat voorspellen.

Veiligheidsregio Haaglanden (nadeel € 300.000)

De bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden van ongeveer € 12 mln. is met ongeveer € 0,3 mln. hoger geweest dan begroot, veroorzaakt door een hogere indexatie met name als gevolg van een hogere loonontwikkeling.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

Financieel overzicht Programma 6

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 6 Dienstverlening en participatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-16.869	-17.827	-18.378	-552
Baten	7.414	5.841	6.006	164
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.455	-11.985	-12.372	-387
Onttrekkingen	0	0	0	0
Mutaties reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-9.455	-11.985	-12.372	-387

Financiële verschillen programma 6

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid					
Inzet personeel vergunningverlening	-770.000	0	0	0	-770.000
Opbrengst Leges	0	-800.000	0	0	-800.000
Burgerzaken	-219.000	234.000	0	0	15.000
Overig	-82.000	-7.000	0	0	-89.000
Totaal					-1.644.000
Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie					
Functioneren bestuur	134.000	735.000	0	0	869.000
Griffie	198.000	0	0	0	198.000
Vrije beleidsruimte Raad	148.000	0	0	0	148.000
Vrije beleidsruimte College	40.000	0	0	0	40.000
Totaal					1.255.000
TOTAAL PROGRAMMA 6					-389.000

Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid

Verschillenverklaring

Inzet personeel vergunningverlening (nadeel € 770.000)

Het was een uitdaging om goed personeel te vinden waardoor inhuur noodzakelijk was. Daarnaast is ook ingehuurd voor langdurig ziekteverzuim.

Opbrengst Leges (nadeel € 800.000)

Voor het afhandelen van WABO-vergunningen worden leges ontvangen. Bij het memo 'financiële afwijkingen na tweede Tussenbericht 2023' is gemeld dat ten opzichte van het tweede Tussenbericht een nadeel verwacht werd van € 0,9 mln. in 2023. Dit is nagenoeg zo uitgekomen. De belangrijkste reden is dat er minder grote aanvragen zijn ingediend. De oorzaak is een combinatie van hogere bouwkosten en de hoge rentes. Dit maakt het minder rendabel om te bouwen dan voorgaande jaren.

Burgerzaken (voordeel € 15.000)

Het aantal huwelijken, naturalisaties en aanvragen voor een persoonsdocument is hoger dan verwacht. Bij persoonsdocumenten gaat het mogelijk om nieuwe aanvragen die voortkomen uit de vluchtelingeninstroom. We dragen een groot deel van de ontvangen leges af aan het Rijk. Het saldo is bijna nihil.

Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie

Verschillenverklaring

Voorziening wethouderspensioenen (voordeel € 869.000)

Op grond van de Wet Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is een voorziening getroffen voor de pensioenverplichtingen aan wethouders. Door het stijgen van de rente in 2023 is een voordeel op de baten van € 0,7 mln. Dit bedrag valt vrij uit de voorziening vanwege de rentestijging. Daarnaast is er een voordeel op de uitgaven van € 0,1 mln., door de rentestijging is de in 2023 geraamde toevoeging aan de voorziening niet nodig geweest.

Griffie (voordeel € 198.000)

Het voordeel van € 0,2 mln. komt omdat er in 2023 minder gebruik is gemaakt van de wettelijke vergoedingen en rechtspositieregelingen voor raadsleden. Daarnaast zijn er enkele kleinere verschillen onder andere door tijdelijke vacatureruimte.

Vrije beleidsruimte Raad (voordeel € 148.000)

Op het potje van de raad is geen beroep gedaan.

Vrije beleidsruimte College (voordeel € 40.000)

Niet alle vrije beleidsruimte van het College is besteed.

Programma 7 Inrichting van de stad

Financieel overzicht Programma 7

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 7 Inrichting van de stad	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-27.717	-36.918	-30.765	6.153
Baten	24.234	33.939	23.052	-10.887
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-3.483	-2.979	-7.713	-4.734
Toevoegingen	-4.529	-6.599	-3.039	3.560
Onttrekkingen	3.743	5.003	6.418	1.415
Mutaties reserves	-786	-1.596	3.379	4.975
Gerealiseerd resultaat	-4.270	-4.575	-4.334	241

Financiële verschillen programma 7

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder					
Woonwagenuisvesting	45.000	0	0	0	45.000
Overig	81.000	-3.000	0	0	78.000
Totaal					123.000

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio					
Gemeentelijke eigendommen Grondzaken	103.000	-10.000	0	0	93.000
Grondexploitatie	5.195.000	-10.661.000	3.355.000	2.232.000	121.000
Programma Binnenstad	-106.000	0	0	0	-106.000
Snowworld	104.000	-104.000	0	0	0
Strategische Agenda Zoetermeer 2040	338.000	0	0	-338.000	0
Vorbereiding Markt 10	62.000	0	0	-62.000	0
Nieuwe Initiatieven	144.000	0	0	-144.000	0
Wijkprogramma Meerzicht	-60.000	0	0	0	-60.000
Engelandlaan 270	87.000	0	0	0	87.000
Reserve beeldende kunst	-206.000	0	206.000	0	0
Overig	24.000	-35.000	0	-112.000	-123.000
Totaal					-4.000
Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte					
Herinrichting woonlocatie Bleiswijkseweg	174.000	0	0	0	174.000
Overig	34.000	-32.000	0	0	2.000

Totaal					176.000
Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid					
OV Schaalsprong	161.000	0	0	-161.000	0
Overig	23.000	-14.000	0	0	9.000
Totaal					9.000
Doelstelling 7.5 Overige					
Overig	-51.000	-28.000	0	0	-79.000
Totaal					-79.000
TOTAAL PROGRAMMA 7					271.000

Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder

Verschillenverklaring

Woonwagenuisvesting (voordeel € 45.000)

De inzet van externe deskundigen en juristen op het woonwagendossier is gestabiliseerd op een niveau van € 0,2 mln. Onderzocht wordt of dit structureel is.

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio

Verschillenverklaring

Gemeentelijke eigendommen Grondzaken (voordeel € 90.000)

De gemeente heeft grond in haar bezit en voor de exploitatie (regulier beheer, advisering en begeleiding verkopen) is in 2023 een budget opgenomen van ca. € 1,85 mln. aan uitgaven en ca. € 4,3 mln. aan inkomsten. Het betreft structureel en incidenteel budget. Het structureel budget is met € 0,1 mln. onderschreden. De verwachte overschrijding op de loonkosten is lager uitgevallen.

Grondexploitaties (voordeel € 121.000)

Voor de uitvoering van het Grondbeleid is ca. € 21 mln. aan lasten en ca. € 27 mln. aan baten in de Programmabegroting opgenomen. Het Grondbeleid wordt gevoerd om een programma (woningen, kantoren, voorzieningen en bedrijfsterreinen) te realiseren. De uitgangspunten hierbij zijn het rijks-, provinciale en regionale beleid en de gemeentelijke visie op het toekomstige ruimtelijk beleid. In de Nota Grondbeleid zijn de kaders en uitgangspunten weergegeven voor het grondbeleid van de gemeente.

Er is een relatie tussen de lasten, baten, mutaties in reserves en boekwaarde van de verschillende grondexploitaties (en faciliterend grondbeleid) op de balans. Het resultaat van de grondbedrijf functie is per saldo via een mutatie in de voorraad neutraal verwerkt, zodat de ontstane afwijkingen in de regel geen invloed hebben op het rekeningresultaat van de gemeente. Ook is er (jaarlijks) sprake van faseringsverschillen. De redenen zijn vaak divers en zijn vaak exogeen van aard. Met projectontwikkelaars is bijvoorbeeld een afnamecontract afgesloten, maar het tempo van de afname en daarmee de opbrengsten wordt door de ontwikkelaars zelf bepaald. Het effect van de faseringsverschillen is verwerkt in het Meerjarenperspectief Grondbeleid (MPG).

Het MPG bevat naast informatie over de voortgang, ook een actualisatie van de grondexploitaties, de resultaatprognoses en de risico's. In het MPG is het effect van de werkelijke voortgang meegenomen met uitzondering van de grondexploitaties Edisonpark en Markt 10. Deze twee grondexploitaties worden in 2024 herzien en met gewijzigde kaders opnieuw ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. In het MPG zijn de kosten en baten van de twee grondexploitaties geïndexeerd en waar nodig geactualiseerd. Het resultaat van de actualisatie van het MPG is verwerkt in de jaarrekening en komt tot uitdrukking in mutaties in reserves en de winstafdrachten en het al dan niet vrijvallen van (een deel) van voorzieningen en reserves. De verwerking van het resultaat is vastgesteld in de Nota Grondbeleid en gaat via vastgestelde stappen: in eerste instantie voor 50% toegevoegd aan de reserve Financiële Positie Grondbedrijf en voor 50% aan de Reserve investeringsfonds 2030 (Rif). Vervolgens wordt de maximale omvang van de reserve Financiële Positie Grondbedrijf en de reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf bepaald aan de hand van de benodigde weerstandscapaciteit. Het surplus wordt afgeroomd naar het RIF. In de paragraaf Grondbeleid is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de uitvoering van het grondbeleid.

Het voordelig resultaat ontstaat doordat er ook vennootschapsbelasting (Vpb) over het voordelige resultaat moet worden afgedragen aan het Rijk. Hier staat eenzelfde nadeel tegenover dat verantwoord is bij het afzonderlijke onderdeel Vpb.

Baten

Het nadeel op de baten € 10,7 mln. bestaat uit een hogere mutatie in de voorraad onderhanden werken. Het verschil met de raming komt o.a. doordat de verkochte gronden voor de Van Leeuwenhoeklaan en het gasfabriekenterrein Delftsewallen later wordt geleverd dan verwacht. De hogere mutatie onderhanden werken houdt verband met lagere lasten.

Lasten

Het voordeel op de lasten van € 5,2 mln. ontstaat doordat begrote werkzaamheden voor bouw- en woonrijpmaken doorschuiven naar een volgend boekjaar. Het faseringsverschil bij het bouw- en woonrijpmaken is onder meer ontstaan in de grondexploitatie Oosterheem, Dwarstocht en Edisonpark.

Onttrekkingen reserves

De reserve Financiële positie Grondbedrijf (FiPo), Reserve investeringsfonds 2030 (Rif) en reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf worden elk jaar herijkt op basis van een herziening van grondexploitaties. De herijking heeft geleid tot een afroming van de reserve FiPo en het Rif van ieder € 1,0 mln. en van de reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf van € 1,1 mln. Begroot was € 0,3 mln. Er is een totaalvoordeel van € 2,2 mln. gerealiseerd.

Toevoeging en reserves

Op basis van het grondbeleid komt het resultaat van de grondexploitaties (de winstneming) voor 50% ten gunste van de reserve Versterking financiële positie Grondbedrijf (FiPo) en voor 50% ten gunste van de reserve investeringsfonds 2030 (Rif). De toevoegingen voor de reserve FiPo en Rif zijn € 3,4 mln. lager dan begroot (voordeel). Dit komt omdat de winstneming wordt gebaseerd op de voortgang van het project en daar is achterstand bij het bouw- en woonrijpmaken.

Programma Binnenstad (nadeel € 106.000)

Het nadeel ontstaat omdat kosten niet verhaald of ingebracht kunnen worden en daarom ten laste van het gemeentelijke resultaat gebracht. Het nadeel is ontstaan doordat:

- Het opstellen van de businesscase door de ingewikkeldheid van het gebied met veel verschillende belanghebbenden en verschillende eigenaars meer tijd kostte dan van tevoren ingeschat.
- Veel tijd is besteed aan het aanvragen van subsidie (de woningbouwimpuls) en de voorbereiding van een nieuwe aanvraag (nadat deze in eerste instantie werd afgewezen).
- Er extra kosten zijn gemaakt door de inhuur van specialisten vanwege capaciteitsproblemen binnen de gemeente.

Snowworld (€ 0)

Het haalbaarheidsonderzoek van SnowWorld vraagt meer tijd dan voorzien, dit o.a. vanwege de zorgvuldigheid die in acht moet worden genomen om het advies van de Commissie Ruimtelijk Kwaliteit te verwerken. Dit geeft een voordeel van € 0,1 mln. en een even hoog nadeel op de opbrengst kostenverhaal.

Strategische Agenda Zoetermeer 2040 (€ 0)

Op de budgetten voor de uitvoering van de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 is een voordeel ontstaan van € 0,3 mln. Hier staat een nadeel onttrekking reserve tegenover:

- Procesondersteuning en uitvoering van de Visie Zoetermeer 2040: voordeel € 0,1 mln.;
- Voorbereiding van woningbouw en bijbehorende onderzoekskosten: voordeel € 0,2 mln.;
- Overige: voordeel € 60.000.

Het voordeel op de procesondersteuning is ontstaan doordat een aantal onderzoeken, zoals het onderzoek naar voorzieningen in Zoetermeer, de staat van Zoetermeer en ondersteunende onderzoeken voor de ruimtelijke strategie naar 2024 zijn verschoven. Bij de voorbereiding van woningbouw en bijbehorende onderzoekskosten geldt dit ook. Hier zijn onderzoekopdrachten uitgezet voor de woonvisie en het soortmanagementplan (SMP). Voor alle onderzoeken zijn verplichtingen aangegaan.

Vorbereiding Markt 10 (€ 0)

Voor het opnieuw starten van de haalbaarheidsfase voor het project Markt 10 is budget verstrekt. Gedurende 2023 is een groot deel, maar nog niet alles, van deze fase doorlopen. De resultaten van de participatiebijeekomsten en marktconsultatie moeten worden verwerkt in een Planuitwerkingskader. Dit wordt verwerkt in een businesscase en een grondexploitatie. De werkzaamheden worden in 2024 afgerond. Het voordeel bedraagt € 60.000 en een even hoog nadeel onttrekking reserve.

Nieuwe Initiatieven (€ 0)

Op het budget van de nieuwe initiatieven is een (aanvullend) voordeel ontstaan van € 0,1 mln. Het voordeel is ontstaan doordat de initiatieven door capaciteitsproblemen niet opgepakt worden. Er wordt gezocht naar mogelijkheden om slimmer om te gaan met onze capaciteit. Hiertoe is een pilot gestart om meer werk aan de markt over te laten. Deze pilot moet nog geëvalueerd worden, maar de eerste conclusies zijn dat er nog steeds een groot beroep wordt gedaan op vakspecialisten.

Wijkontwikkeling Meerzicht (nadeel € 60.000)

Er zijn extra kosten gemaakt voor het Hart van Meerzicht en het opstarten van het programma.

Engelandlaan 270 (voordeel € 87.000)

Op het budget van het gemeentelijk aandeel in het bouw- en woonrijpmaken in het (faciliterend grondbeleid) project Engeland 270 is een voordeel behaald. De ontwikkelaar is nog niet begonnen met de bouw en is nog bezig met het uitwerken van het bouwplan. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning zijn in 2023 gereed en onherroepelijk geworden.

Reserve Beeldende Kunst (€ 0)

De storting in de reserve beeldende kunst heeft vanwege een achterstand in het uitvoeringsprogramma van de Entree en het Plintgebouw nog niet plaatsgevonden. Dit geeft een voordeel van € 0,2 mln. De achterstand is o.a. ontstaan doordat de bestemmingsplanprocedure bij de Entree nog niet is afgerond. Bij het Plintgebouw geldt dat door de ontwikkelingen eind 2022 en begin 2023 met betrekking tot de Nelson Mandelabrug de uitvoering is vertraagd. De ontwikkeling rond het plintgebouw wordt herzien meegenomen in de grotere ontwikkeling rondom het stationsgebied.

Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte

Verschillenverklaring

Herinrichting woonwagenlocatie Bleiswijkseweg (voordeel € 174.000)

Herinrichting van de woonlocatie Bleiswijkseweg is door gebrek aan overeenstemming tussen partijen uitgesteld naar de tweede helft van 2024. De opdracht aan de aannemer is hierdoor stilgelegd.

Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid

Verschillenverklaring

OV Schaalsprong (€ 0)

Op de OV schaalsprong is een voordeel behaald van € 0,2 mln. De capaciteit is vooral ingezet op het stationsgebied (plintgebouw/Mandelabrug) waarvoor ook subsidie is verkregen. Hierdoor kon er minder aandacht aan de OV schaalsprong worden besteed. Daarnaast behoefde er geen ondersteunende berekeningen te worden verricht. Vanuit Public Affairs, het team Verkeer en het bestuur blijft het lobbytraject voor de lightrail en andere projecten ter verbetering van het openbaar vervoer onverminderd doorgaan.

Doelstelling 7.5 Overige

Verschillenverklaring

Er zijn geen activiteiten die per saldo een voor- of nadeel geven van meer dan € 0,1 mln.

Overhead

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Overhead	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-47.629	-47.071	-47.156	-86
Baten	1.300	98	247	149
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-46.329	-46.973	-46.910	63
Toevoegingen	-290	-290	-290	0
Onttrekkingen	176	59	46	-14
Mutaties reserves	-114	-230	-244	-14
Gerealiseerd resultaat	-46.443	-47.203	-47.153	49

Financiële verschillen Overhead

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Vervoersmanagement en participatiebanen	191.000	0	0	0	191.000
Flankerend beleid	149.000	0	0	0	149.000
Afdelingsoverhead sociaal domein	-118.000	0	0	0	-118.000
Subsidieverwerving en samenwerking inkoop & aanbesteding	179.000	62.000	0	0	241.000
Uitbreiding formatie: stelpost overhead	553.000	0	0	0	553.000
Informatisering en automatisering	-436.000	0	0	0	-436.000
Gemeentelijk vastgoed	-557.000	125.000	0	0	-432.000
Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)	-152.000	0	0	0	-152.000
Overig	105.000	-38.000	0	-14.000	53.000
TOTAAL OVERHEAD					49.000

Verschillenverklaring

Vervoersmanagement en participatiebanen (voordeel € 191.000)

Een voordeel van 0,1 mln. op het impulsbudget participatiebanen is veroorzaakt doordat de kosten van de participatiebanen zijn gedekt uit het reguliere personeelsbudget. Daarnaast hebben we een voordeel van € 0,1 mln. op vervoersmanagement. Dit is voornamelijk veroorzaakt door vacatureruimte.

Flankerend beleid (voordeel € 149.000)

In 2023 zijn minder aanvragen ingediend voor Ombuigen en Vernieuwen dan verwacht. Hiervoor komt een voorstel tot budgetoverheveling zodat het uitvoeren van de maatregelen Ombuigen en Vernieuwen maximaal wordt gestimuleerd.

Afdelingsoverhead Sociaal Domein (nadeel € 118.000)

De overschrijding is vooral veroorzaakt door tijdelijke inhuur (vervanging ziekte).

Subsidieverwerving en samenwerking inkoop & aanbesteding (voordeel € 241.000)

Het voordeel is veroorzaakt door het niet inzetten van een extern bureau voor subsidieverwerving door een gebrek aan personele capaciteit. De inzet is vertraagd naar 2024. Daarnaast waren de implementatiekosten voor de uitvoering van de Wet Open Overheid (Woo) lager dan verwacht.

Het voordeel aan de batenkant van € 0,1 mln. is veroorzaakt doordat de gemeente een samenwerkingsverband heeft op het gebied van inkoop en aanbestedingen. In 2023 hebben we meer personeelskosten in rekening gebracht.

Uitbreiding formatie: stelpost overhead (voordeel € 553.000)

Bij uitbreiding van formatie hebben we rekening gehouden met een stijging van de overheadkosten. De werkelijke stijging is lager dan verwacht.

Informatisering en automatisering (nadeel € 436.000)

De overschrijding is vooral veroorzaakt door extra eenmalige kosten als gevolg van gestegen licentiekosten, updates van software en hogere implementatiekosten.

Gemeentelijk Vastgoed (nadeel € 432.000)

De hogere lasten zijn veroorzaakt door hogere exploitatiekosten van met name het StadhuisForum voor energie en water, onderhoud, huren en servicekosten. Tegenover de hogere huur & servicekosten staan ook hogere baten van € 0,1 mln.

Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) (nadeel € 152.000)

Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijkse) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. Omdat de ex-medewerker in die periode geen activiteiten/prestaties voor de gemeente verricht, moet op 31 december een voorziening worden getroffen voor de financiële verplichting die de gemeente tegenover de ex-medewerker en de fiscus heeft op basis van deze regeling. Dat betekent voor alle jaren tot aan de AOW datum.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-7.747	-6.933	-4.138	2.795
Baten	293.380	319.522	324.824	5.301
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	285.633	312.589	320.686	8.097
Toevoegingen	-3.994	-38.313	-89.461	-51.148
Onttrekkingen	4.138	46.971	97.568	50.597
Mutaties reserves	144	8.658	8.107	-551
Gerealiseerd resultaat	285.777	321.248	328.793	7.545

Financiële verschillen Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Heffen en invordering	-215.000	0	0	0	-215.000
Bezwaarschriften	-260.000	0	0	0	-260.000
Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	160.000	0	0	0	160.000
Opbrengst OZB en overige belastingen	0	510.000	0	0	510.000
Treasury/Rentelasten en baten	-13.000	388.000	-493.000	0	-118.000
Algemene uitkering	2.349.000	4.544.000	0	0	6.893.000
Reservering taakmutaties	770.000	-142.000	0	0	628.000
Storting en onttrekking concernreserves	0	0	-50.639.000	50.597.000	-42.000
Overig	4.000	1.000	-16.000	0	-11.000

Verschillenverklaring

Heffen en invordering (nadeel € 215.000)

In verband met het vertrek van een taxateur, hebben we een extern bureau ingeschakeld. Ook voor de afhandeling van kwijtscheldingsverzoeken is vanwege de hoge werkdruk extra personeel ingehuurd. In 2023 hebben we de invorderingsprocessen geoptimaliseerd.

Bezwaarschriften (nadeel € 260.000)

Door de toegenomen WOZ waarde hebben we dit jaar aanzienlijk meer bezwaarschriften ontvangen; bijna zes keer zoveel als gemiddeld per jaar. Om alle bezwaarschriften binnen de gestelde termijn af te handelen is een groot deel van de bezwaarschriften uitbesteed aan een extern bureau. De inwoners hebben veel bezwaren ingediend via No Cure No Pay bureaus waardoor we extra proceskosten hebben betaald.

Voorziening dubieuze belastingdebiteuren (voordeel € 160.000)

Op basis van verwachte oninbare vorderingen, is de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren verlaagd.

Opbrengst OZB en overige belastingen (voordeel € 510.000)

In de tweede helft van het jaar hebben we actief leegstandsonderzoek uitgevoerd. Dat heeft geleid tot extra OZB-aanslagen waarmee de opbrengst OZB € 0,6 mln. hoger is uitgekomen. De opbrengsten hondenbelasting, toeristenbelasting en precario zijn per saldo € 0,1 mln. lager dan begroot.

Rentelasten en baten (nadeel € 118.000)

Een nadeel op de treasury wordt veroorzaakt door een lagere rentetoerekening (lagere doorbelasting) aan de grondexploitaties. Dit heeft te maken met zowel een lager rentepercentage dat mag worden toegerekend aan de grondexploitatie en door de lagere boekwaarde van de grondexploitaties. Het verschil op de betaalde rentelasten en ontvangen rentebaten ten opzichte van de begroting is in de reserve rente-egalitatie gestort. Dit is volgens het vastgestelde beleid uit de rentenota 2018. De storting is € 0,5 mln. hoger dan begroot. Meer toelichting op de rentelasten en baten is opgenomen in de paragraaf Financiering.

Algemene uitkering (voordeel € 6.893.000)

De inkomsten uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds zijn € 4,5 mln. hoger dan begroot. Dit komt door:

- de effecten van de septembercirculaire (€ 2 mln.);
- herverdeeeffecten € 1,5 mln.;
- extra taken € 1 mln. uit de decembercirculaire. De qua omvang grootste taken zijn: het opzetten van programma's voor veerkracht en weerbaarheid van inwoners, het opzetten van programma's om te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden en taken vanwege de opvang van Oekraïners (leerlingenvervoer, uitvoering sociaal domein en taalles).

Het vrijvallen van de reservering voor loon- en prijsstijging van € 2,3 mln. is al gemeld bij het memo financiële afwijkingen na TB2. Hier tegenover staan tegenvallers op onder andere programma 1 voor de hogere kosten van de Binnenbaan en op programma 3 voor de hogere kosten voor de riolering.

Reservering taakmutaties (voordeel € 628.000)

Voor de eerder gereserveerde taken die de gemeente van het rijk heeft gekregen is € 0,8 mln. niet uitgegeven. Voor ruim € 0,5 mln. betreft het hier de middelen die we hebben gekregen voor de verbetering van de dienstverlening naar aanleiding van de toeslagenaffaire. Hiervan is bij de Perspectiefnota om de middelen te besteden aan andere zaken door het vrij te laten vallen in het begrotingsaldo. Dit is gedaan voor de jaren 2024-2027. Het bedrag van 2023 valt nu vrij in het jaarrekeningsaldo. Voor € 0,1 mln. gaat het om middelen voor het klimaatakkoord en voor € 0,2 mln. voor de aanpak van laaggeletterdheid. Aan de inkomstenkant is een nadeel grotendeels ontstaan doordat de extra middelen voor de noodopvang van asielzoekers nog niet is ontvangen. Hier was in de begroting wel rekening mee gehouden. De verwachting is dat dit in 2024 gecorrigeerd gaat worden.

Storting en onttrekking concernreserves (nadeel € 42.000)

Zowel de lasten als de baten laten een overschrijding zien van ruim € 50 mln. Dit betreft de opheffing van de reserve RIF. Op 16 mei 2023 heeft de gemeenteraad ingestemd met de samenvoeging van de bestemmingsreserves RIF en Fonds Zoetermeer 2040 (2023-030416).

VPB

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Vennootschapsbelasting	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	jaarrekening	saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-327	-327	-366	-39
Baten	0	0	229	229
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-327	-327	-136	191
Gerealiseerd resultaat	-327	-327	-136	191

Financiële verschillen VPB

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Vennootschapsbelasting gronden	-39.000	230.000	0	0	190.000

TOTAAL VPB	190.000
------------	---------

Verschillenverklaring

Vennootschapsbelasting (Vpb) (voordeel € 190.000)

Er is een voorlopige aanslag voor 2023 ontvangen van € 0,2 mln. ten opzichte van de begroting van € 0,3 mln. Hierin is meegenomen het verwachte resultaat Grondbedrijf en het resultaat reclame. Het Grondbedrijf heeft voor 2023 een negatief Vpb-resultaat waardoor de Vpb Grondbedrijf € 0 is. Over de Vpb Reclame-inkomsten loopt een rechtzaak waarbij wij ervan uitgaan dat de Vpb reclame-inkomsten ook op € 0 uitkomt. Daarom is aan de batenkant een correctie opgenomen van € 0,2 mln..

Voor de jaren 2021 en 2022 zijn correcties op de Vpb-aanslagen ontvangen van € 0,1 mln.

Overzicht van de aanwending van het begrotingsbedrag voor onvoorzien

In 2023 is geen gebruik gemaakt van een post onvoorzien. De stelpost onvoorzien is niet in de begroting opgenomen en er zijn dan ook geen mutaties in de jaarrekening.

Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Te betalen post Vpb 2023	
Resultaat reststromen afval	€ 2.500
Resultaat grondbedrijf	€ 0
Resultaat reclame	€ 325.000
Basisbedrag waarop Vpb berekend wordt	€ 327.500
Heffing 15% < € 395.000	€ 49.125
Heffing 25,8% > € 395.000	€ 0
Te betalen Vpb	€ 49.125
Verwachte terugvordering Vpb reclame	-€ 48.750
Vpb voorgaande jaren	€ 136.000
Afronding	-€ 375
Te verwachten te betalen Vpb	€ 136.000

Het resultaat Vpb van het Grondbedrijf 2023 voor de berekening van de definitieve aanslag Vpb 2023 is € 0,85 mln. negatief. Dit bedrag kan mogelijk als compensatie gebruikt worden bij de aanslag Vpb 2024 als het resultaat Vpb van het Grondbedrijf 2024 positief is. In de jaarrekening 2023 is geen voorschot genomen op deze correctie.

Er is een voorlopige aanslag voor 2023 ontvangen van € 230.000 ten opzichte van de begroting van € 327.000. Hierin is meegenomen het verwachte resultaat Grondbedrijf en het resultaat reclame. Het Grondbedrijf heeft voor 2023 een negatief Vpb-resultaat waardoor de Vpb Grondbedrijf € 0 is. Over de Vpb Reclame-inkomsten loopt een rechtzaak waarbij wij ervan uitgaan dat de Vpb reclame-inkomsten ook op € 0 uitkomt. Daarom is aan de batenkant een correctie opgenomen van € 230.000.

Voor de jaren 2021 en 2022 zijn correcties op de Vpb-aanslagen ontvangen van € 136.000.

Overzicht van de incidentele baten en lasten

De Programmabegroting 2023, inclusief de in 2023 vastgestelde begrotingswijzigingen, is het uitgangspunt voor het overzicht van incidentele baten en lasten. Het overzicht is aangevuld met de overige incidentele posten. Verschuivingen tussen reserves zijn buiten het overzicht gehouden. Die zijn voor de exploitatie neutraal.

Verschillen tussen begroting en realisatie worden toegelicht in de Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma in de Jaarrekening.

bedragen x € 1.000

Nr	Incidentele baten en lasten	Geraamde incidentele		Werkelijke incidentele	
		baten	lasten	baten	lasten
Programma's, baten en lasten					
Progr. 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie					
1	Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid (baten op OAD)		129		105
2	Investeringsimpuls 2021-2023 doorontwikkeling Werkbedrijf		269		269
3	Aanpak zorgfraude		107		107
4	Actieagenda Economie		110		82
5	Innovatieprijs		30		0
6	Lasten Sociaal Innovatiefonds		75		139
7	Energietoeslag 2023 en uitvoeringskosten		8.370		8.142
8	Kwijtscheldingsverordening belastingen 2023 (Noodfonds)		223		0
9	Regionaal werkcentrum en regierol centrumgemeente		50		0
10	Onderwijshuisvesting, Alfrinkcollege		283		262
11	SPUK, toeslagenaffaire	2.820	2.008	3.371	2.695
12	Strategie werklocaties		30		0
Progr. 2 Samen leven en ondersteunen					
13	Toegankelijkheid		30		20
14	Jongerenwerk		200		200
15	Sociale eetgelegenheden		169		169
16	Jeugdvoorzieningen tlv Sociaal Innovatiefonds		495		568
17	POK-gelden, verbetering dienstverlening		597		597
18	Woonzorgvisie, incl overhead		67		67
19	Noodopvang statushouders en asielzoekers		20		0
20	Noodopvang Oekraïne	5.012	9.862	4.113	10.195
21	Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven akkoord (GALA)	1.150	1.150	636	636
22	Uitvoering Lokaal Preventieakkoord	60	60	17	17
23	Meerkosten Wmo i.v.m. corona		325		325
24	SPUK IZA	6.725	6.725	1.746	1.746
Progr. 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen					
25	Duurzaamheidsfonds		220		0
26	Kwaliteitsverbetering Openbare Ruimte		1.500		1.024
27	Bomen		150		150
28	Toekomst wijkwinkelcentra		130		0
29	Digitalisering		100		140

30	Afvalmaatregelen	120	120	98	98
31	Energiearmoede (SPUK)	427	427	316	316
32	Calamiteiten riolering		200		270
33	Horeca aansluiting Nieuwe Driemanspolder		100		100
	Progr. 4 Vrije tijd				
34	Instandhouding Bibliotheek Oosterheem		150		150
35	Friciekosten museum de Voorde		461		470
36	Grand Depart en 60 jaar groeiestad		140		0
37	Investeringsimpuls amateurverenigingen		150		183
38	Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030		178		178
39	Herstelregeling cultuur		200		196
40	Energiearmoede, subsidies		300		192
41	SPUK impuls jongerencultuur	295	295	295	295
42	Groen, spelen, leren, netwerkregisseur		72		7
43	Noodsteun corona/huurkorting		81		81
	Progr. 5 Veiligheid				
44	BOA's		611		611
45	Extra impuls handhaving		600		0
46	Subsidie IPTA	196		196	
47	Nieuwbouw brandweerkazerne Abdissenbos		700		700
48	Kadernota veilig Zoetermeer		61		0
	Progr. 6 Dienstverlening en samenspraak				
49	Omgevingswet	-190	42		194
50	Potje van het college		140		100
51	Hoger potje van de raad		150		7
52	Noodhulp Turkije/Syrië		127		127
53	Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns		40		10
54	Dienstverlening		108		108
	Progr. 7 Inrichting van de stad				
55	Grondzaken (inclusief af te dragen VPB)	27.192	21.373	16.761	16.217
56	Investeren in verkeersveiligheid		30		24
57	Binnenstad		700		806
58	Entree		64		11
59	Entree, plintgebouw		200		203

60	Beeldende kunst in de openbare ruimte		-206		0
61	Schaalsprong		1.519		1.247
62	Wijkaanpak Meerzicht en Buytenwegh		25		0
63	Gebiedsprogramma wijkontwikkeling Meerzicht		598		598
64	Dutch Innovationpark		603		562
65	OV Schaalsprong		175		14
66	Nieuwe initiatieven		471		328
67	Onderzoek landtunnel		31		8
68	Vorbereidingsbudget Markt 10		150		88
69	Centraal Park/Dobbepas		167		166
70	Project Snowworld, haalbaarheidsfase	250	250	109	109
71	Binnengebied Palenstein	440	440	440	584
72	Wijkplan Palenstein		36	6	25
73	Verkoop/aankoop Kelvinstraat	1.850		2.100	
74	Provada	100	100	91	91
75	Brandstofverkooppunt	275		275	
76	Sloopkosten van der Hagenstraat		100		88
77	Verkoop pand Dorpsstraat	256	256	256	256
78	Grondexploitatie Edisonpark		pm		
79	Bouwproject Eerste Stationsstraat		187		187
Overzicht Overhead					
80	Flankerend beleid		350		201
81	Proef met inwonersberaad		100		0
82	Impact datagedreven werken		80		40
83	Traineeprogramma		51		38
84	Onderzoek Mandelabrug		75		75
85	Subsidieverwerving		60		0
86	Extra Impuls Direct Duidelijk		50		0
87	Stadhuis-Forum		100		100
88	Efficiencytaakstelling ombuigen en vernieuwen		146		146
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
1	Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid (baten op OAD)	129		129	
7	Energietoeslag 2023 en uitvoeringskosten, rijksbijdrage	5.505		5.506	
Totaal incidentele baten en lasten		52.612	67.217	36.461	54.259
Incidentele mutaties reserves		61.607	47.443	110.942	96.434
Totaal		114.219	114.660	147.403	150.693

Toelichting per programma

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

1 *Bestuurlijke afspraken laaggeletterdheid*

In de septembercirculaire 2019 is een decentralisatie-uitkering voor de aanpak van laaggeletterdheid toegekend. Het betreft een tijdelijke aanvulling van vijf jaar. De inkomsten staan op het overzicht algemene dekkingsmiddelen (OAD).

2 *Investeringsimpuls 2021-2023 doorontwikkeling Werkbedrijf*

In de Programmabegroting 2021 is voor de jaren 2021/2023 € 250.000 per jaar opgenomen voor de doorontwikkeling van het Werkbedrijf.

3 *Aanpak zorgfraude*

Voor de aanpak van fraude door zorgaanbieders is in het coalitieakkoord een bedrag gereserveerd van € 107.000 per jaar voor 2023/2025 en voor 2026 € 54.000.

4 *Actieagenda Economie*

Voor de actieagenda Economie is in het coalitieakkoord €110.000 per jaar gereserveerd voor vier jaar.

5 *Innovatieprijs*

Daarnaast is een tweejaarlijkse innovatieprijs in het leven geroepen van €30.000, dus voor 2023 en 2025.

6 *Lasten Sociaal Innovatiefonds*

In 2022 is gestart met de inrichting van het programma Sociale innovatie. Het gaat om zeven projecten in het Sociaal Domein in programma's 1 en 2 met dekking uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

7 *Energietoeslag 2023 en uitvoeringskosten*

Als gevolg van de sterk stijgende energieprijzen zijn de huishoudens met lagere inkomens ondersteund in hun koopkracht. Het kabinet heeft daarvoor middelen vrijgemaakt om met inzet van de gemeenten, de huishoudens met een inkomen van maximaal 120% van de bijstandsnorm, een compensatie te verstrekken van € 1.300 per huishouden. De inkomsten hiervoor zijn opgenomen op OAD. Een deel van de inkomsten is al in 2022 ontvangen en is in dat jaar verantwoord.

8 *Kwijtscheldingsverordening belastingen (Noodfonds)*

Naast de maatregelen van het Rijk (zie 7) draagt de gemeente Zoetermeer ook bij door de vermogensnorm eenmalig te verhogen. Daardoor komen meer inwoners voor kwijtschelding in aanmerking.

9 Regionaal werkcentrum en regierol centrumgemeente

Het rijk wil de arbeidsmarkt hervormen. De arbeidsmarktregio's hebben als ontwikkelopdracht om per regio een Regionaal Werk Centrum (RWC) in te richten. Zoetermeer is centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Zuid Holland Centraal. Voor de voorbereidingen zijn in 2023 incidentele middelen beschikbaar gesteld.

10 Onderwijshuisvesting

In 2017-2018 is het Alfrinkcollege gerenoveerd. In 2023 bleek dat de beplating niet goed bevestigd was en van de gevel loskwam. De vervangingswerkzaamheden zijn eind juni jl. gestart.

11 SPUK, toeslagenaffaire

Het rijk heeft gemeenten gevraagd te ondersteunen bij de maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Het gaat om een combinatie van uitkeringen, kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen en uitvoeringskosten.

12 Strategie werklocaties

In 2022 is de MRDH gestart met het actualiseren van de Strategie Werklocaties 2019-2030. Het werk liep door in 2023. Om te komen tot een actualisatie is er een uitgebreid regionaal participatietraject doorlopen. De lasten worden gedekt uit de Reserve investeringsfonds 2030 (Rif).

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

13 Toegankelijkheid

Om een impuls te geven aan de toegankelijkheid is in het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' een jaarlijks budget gereserveerd.

14 Jongerenwerk

In het vorige coalitieakkoord waren tijdelijke budgetten opgenomen voor de instandhouding van wijkrestaurants, jongerenwerk en BOA's. De raad heeft voor 2023, vooruitlopend op de verkiezingen, deze budgetten tijdelijk verlengd. Voor jongerenwerk was in 2023 incidenteel € 200.000 geraamd.

15 Sociale eetgelegenheden

Het incidenteel beschikbaar gestelde budget voor wijkrestaurants is € 169.000. Zie ook 14.

16 Lasten sociaal innovatiefonds jeugd

In 2022 is gestart met de inrichting van het programma Sociale innovatie. Het gaat om zeven projecten in het Sociaal Domein in programma's 1 en 2 met dekking uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

17 POK-gelden, verbetering dienstverlening

Mede naar aanleiding van de Toeslagenaffaire is het herstellen van het vertrouwen in de overheid een speerpunt voor alle lagen van de overheid. Om dit te

bereiken krijgen gemeenten tot en met 2027 extra financiële middelen van het Rijk. Dit zijn de 'POK' middelen (Parlementaire ondervragingscommissie kinderopvangtoeslagen). Zoetermeer heeft het bedrag gebruikt om de achterstanden bij de Wmo in te lopen.

18 Woonzorgvisie

In het coalitieakkoord 2022-2026 is vier jaar 133.000 beschikbaar gesteld voor de woonzorgvisie. In 2023 zijn niet alle middelen besteed. Bij Tweede Tussenbericht is dat gemeld en is het begrote bedrag verlaagd.

19 Noodopvang statushouders

Het rijk heeft een beroep gedaan op gemeenten om te helpen bij het oplossen van het huisvestingsvraagstuk van vluchtelingen. Daarvoor krijgt de gemeente een rijksbijdrage.

20 Noodopvang Oekraïners

Ook voor de opvang van Oekraïners ontvangt de gemeente een bijdrage van het rijk. Het rijk vergoedt niet de werkelijke kosten maar hanteert een norm.

21 Uitvoeringsplan GALA

De Brede Specifieke Uitkering (kortweg Brede SPUK) is een bundeling van 15 nieuwe en bestaande rijksregelingen op het gebied van gezondheid, sport en welzijn, waarmee gemeenten preventief kunnen werken aan een gezonde generatie in 2040.

22 Uitvoeringsplan Lokaal preventieakkoord

Voor de uitvoering van het Lokaal Preventieakkoord 2023 heeft de gemeente € 60.000 van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ontvangen. De uit te voeren activiteiten staan vermeld in het Lokaal Preventieakkoord.

23 Meerkosten Wmo

In 2022 is de Regeling meerkosten Jeugdwet en Wmo 2022 getroffen waarbij het Rijk en de VNG afspraken hebben gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties en professionals gedurende de corona pandemie. Een deel van de uitgaven komt ten laste van 2023. Het Rijk heeft de gemeenten gecompenseerd voor de meerkosten.

24 SPUK IZA

In 2023 heeft Zoetermeer vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) een groot bedrag van het Rijk gekregen om de gezondheid van inwoners te bevorderen. De speerpunten met betrekking tot het gezondheidsbeleid zijn gezonde leefstijl, mentaal welbevinden en het stimuleren van een gezonde leefomgeving

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

25 *Duurzaamheidsfonds*

Het Duurzaamheidsfonds is in 2022 gevormd met geld uit het Fonds Zoetermeer 2040 voor de bevordering van energiebesparing, het aardgasvrij maken en het opwekken van duurzame energie.

26 *Kwaliteitsverbetering Openbare Ruimte*

In het coalitieakkoord is als tijdelijke impuls voor de openbare ruimte, € 1,5 mln. per jaar uitgetrokken voor de jaren 2023/2026. Het bedrag komt uit Fonds Zoetermeer 2040.

27 *Bomen*

In het coalitieakkoord is € 150.000 beschikbaar gesteld voor vervanging van bomen op voorstel van inwoners die overlast van bomen ervaren.

28 *Toekomst wijkwinkelcentra*

Voor het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte van winkelcentra en bedrijventerreinen is in het coalitieakkoord € 100.000 begroot. Bij de PN2024 is voor een onderzoek naar winkelcentra Seghwaert en de Leyens € 30.000 toegevoegd.

29 *Digitalisering*

De ontwikkeling en gebruik van data en software wordt steeds meer ingezet bij beheer en onderhoud van de stad. Dit brengt structureel hogere kosten met zich mee. De verwachting is dat deze meerkosten tijdelijk zijn en door standaardisering en efficiency over enkele jaren worden terugverdiend.

30 *Afvalmaatregelen*

Voor de inwonerspeiling en het onderzoek naar nascheiding was in 2023 € 120.000 beschikbaar.

31 *Energiearmoede (SPUK)*

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld om energiearmoede tegen te gaan. De middelen worden gericht ingezet om huishoudens in een kwetsbare positie vanwege de gestegen energielasten te ondersteunen bij het nemen van maatregelen om de energierekening te verlagen.

32 *Calamiteiten riolering*

In het Tweede Tussenbericht is melding gemaakt van hogere lasten door de nieuwe aanbesteding. Ook is gebleken dat er meer incidenten zijn dan in voorgaande jaren.

33 *Horeca aansluiting Nieuwe Driemanspolder*

Bij de aanleg van de Nieuwe Driemanspolder is er een inkomst ontvangen voor de aanleg van kabels en leidingen naar een beoogde horeca locatie en botenverhuur. Deze vooruitontvangen inkomst is bij de jaarrekening 2022 ten onrechte vrijgefallen en is in 2023 weer opgevoerd.

Programma 4 Vrije tijd

34 Instandhouding Bibliotheek Oosterheem

Er is nog geen definitief besluit over de huizen van de wijk en hoe de bibliotheek hierin past. Om die reden is het filiaal van de Bieb in Oosterheem nog open.

35 Fricatiekosten museum de Voorde

Museum de Voorde is gesloten. Voor frictiekosten is in 2023 €1,5 mln. beschikbaar gesteld. In de jaarrekening 2022 was echter al een voorziening opgenomen. Daarnaast zal een deel van de afwikkeling in 2024 plaats vinden. Het begrote bedrag van € 1.500.000 is daarom verlaagd.

36 Grand Départ en 60 jaar groeistad

Voor de Grand Départ Rotterdam in 2024 of 2025 is in 2023 een bedrag beschikbaar uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040. Het bid voor 2024 van Rotterdam is niet gehonoreerd maar voor 2025 is de stad nog in de race. In 2023 zijn geen kosten gemaakt.

37 Investeringsimpuls amateurverenigingen

De investeringsimpuls amateurverenigingen is bedoeld om verenigingen te ondersteunen bij het doen van investeringen in gebouwen of duurzame goederen. Verenigingen kunnen hiervoor een aanvraag indienen.

38 Uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030

Op 19 mei 2021 heeft de gemeenteraad de Cultuurvisie 2030 vastgesteld. Deze visie geeft op hoofdlijnen richting aan het cultuurbeleid in de periode 2022-2030 en bestaat uit acht programmalijnen. In 2023 is gestart met de uitvoering.

39 Herstelregeling cultuur

De coronacrisis heeft een grote impact gehad op de culturele sector. Culturele organisaties hebben waar nodig noodsteun gekregen om de financiële gevolgen van de coronamaatregelen op te vangen.

40 Energiearmoede, subsidies en uitvoeringskosten

Op voorstel van de raad is een noodfonds gecreëerd waar sportverenigingen en culturele instellingen een aanvraag voor kunnen indienen als bijdrage in de hogere energielasten.

41 SPUK impuls jongerencultuur

In november 2022 kreeg Zoetermeer bijdrage van het ministerie van OCW om een impuls te geven aan jongerencultuur. De uitvoering heeft in 2023 plaats gevonden. Hiermee zijn acht projecten van kunst- en cultuur aanbieders ondersteund met activiteiten voor jongeren van 14 tot en met 27 jaar.

42 Groen, spelen, leren, netwerkregisseur

Om samen met interne en externe partijen toekomstgericht beleid vanuit GSL te maken, is inzet van een netwerkregisseur GSL nodig. De functie van netwerkregisseur GSL wordt tijdelijk ingezet voor de jaren 2023 tot en met 2025, inclusief werkbudget voor de organisatie van activiteiten.

43 Noodsteun corona/huurkorting

Om de gevolgen van de inflatie te beperken heeft de raad van de gemeente Zoetermeer in 2023 besloten om huurders van gemeentelijk vastgoed huurkorting te verlenen.

Programma 5 Veiligheid

44 BOA's

Het tijdelijke budget voor BOA's uit het vorige coalitieakkoord is met een raadsbesluit één jaar verlengd, het gaat om € 611.000, zie ook 14.

45 Extra impuls handhaving

Voor handhaving zijn in het nieuwe coalitieakkoord, naast structurele middelen, ook tijdelijke middelen voor een extra impuls opgenomen. In 2023/2025 6 ton en in 2026 de helft. Deze extra middelen komen ten laste van Fonds Zoetermeer 2040.

46 Subsidie IPTA

In 2023 is uitgegaan van nog één jaar subsidie voor Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA). De uitgaven zijn structureel.

47 Nieuwbouw brandweerkazerne Abdissenbos

In overleg met Veiligheidsregio Haaglanden wordt in de komende periode een programma van eisen opgesteld voor de renovatie en verduurzaming van de brandweerkazerne Brusselstraat. Voor de gemaakte plankosten van € 0,7 mln. voor de locatie Abdissenbos is een voorziening gevormd in afwachting van de definitieve oplossing.

48 Kadernota veilig Zoetermeer

De nieuwe 'Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' is door de raad vastgesteld. Daarmee zijn ook de speerpunten voor de komende jaren bepaald:

1. Problematische jeugd(groepen);
2. Ondernijning;
3. Extremisme en maatschappelijk ongenoegen;
4. Digitale criminaliteit.
5. Zorg en veiligheid

Programma 6 Dienstverlening en samenspraak

49 Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hierbij zijn ook de overgangstermijnen opnieuw vastgesteld. De Omgevingsvisie moet uiterlijk 1

januari 2027 voldoen (dit was 2025). Het nieuwe Omgevingsplan moet voor 1 januari 2032 gereed zijn (dit was 2029). De ontwikkeling van de Omgevingswet is nog in beweging.

50 Potje van het college

Op grond van het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' is gedurende de collegeperiode € 0,14 mln. per jaar ter beschikking gesteld als werkbudget voor de wijkwethouders en wijkregisseurs om op snelle wijze kleine maar belangrijke zaken op te pakken en op te lossen.

51 Hoger potje van de raad

In het coalitieakkoord 2022-2026 is het zogenaamd potje van de raad opgenomen en tijdelijk verhoogd.

52 Noodhulp Turkije/Syrië

In februari 2023 heeft een zware aardbeving plaatsgevonden in Turkije en Syrië. De gemeente heeft een donatie gedaan aan de hulporganisaties.

53 Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns

In 2023 is gestart met een 'Leernetwerk Toekomstbestendige New Towns'. Het doel is in eerste instantie om meer kennis en inzicht op te doen om onze gemeente toekomstbestendig te kunnen ontwikkelen.

54 Dienstverlening

Voor de verbetering van de dienstverlening - in de vorm van digitaal contact met inwoners en organisaties - is een eenmalig budget beschikbaar. De werkzaamheden zijn in 2022 gestart en liepen door in 2023. Hiervoor is via het gemeentefonds een bijdrage van het rijk ontvangen.

Programma 7

55 Grondzaken

De in dit programma geraamde incidentele baten en lasten betreffen de geraamde kosten en opbrengsten in de grondexploitaties. Alhoewel de projecten een meerjarig karakter hebben, worden de in de begroting opgenomen baten en lasten toch als incidenteel beschouwd.

56 Investeren in verkeersveiligheid

Voor verkeersveiligheid is in deze coalitieperiode tijdelijk meer aandacht, € 150.000 voor de eerste drie jaar en de helft daarvan in het laatste jaar. De omgeving van scholen wordt als eerste aangepakt. In het Tweede Tussenbericht is een voordeel gemeld van € 120.000.

57 Binnenstad

Ten behoeve van de vernieuwing van de stad in onder andere de Binnenstad is in 2023 de uitvoeringsstrategie afgerond. De middelen komen uit de reserve investeringsfonds (Rif).

58 *Entree*

In juni 2023 werd duidelijk dat het ontwerpbestemmingsplan voor Entree op een aantal belangrijke onderdelen gewijzigd en aangevuld moest worden. De wijzigingen vragen om een grondige aanpak. Dit was in tijd niet mogelijk om af te ronden vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De planologische procedure valt daardoor onder de Omgevingswet. De raad is over het stopzetten van de bestemmingsplanprocedure in een themabijeenkomst (27 juni) en een raadsvergadering (3 juli) geïnformeerd.

59 *Entree, plintgebouw*

Voor de realisatie van het Plintgebouw is met raadsbesluit ca. € 11,2 mln. beschikbaar gesteld met ca. € 5,9 mln. dekking vanuit subsidie. Door de ontwikkelingen eind 2022/begin 2023 met betrekking tot de Nelson Mandelabrug is de uitvoering vertraagd. Het project heeft daardoor tijdelijk stilgelegen. De ontwikkeling van het plintgebouw wordt herzien meegenomen in de grotere ontwikkeling rondom het stationsgebied.

60 *Beeldende kunst in de openbare ruimte*

Dit betreft een storting in de reserve beeldende kunst vanuit het programma Entree.

De storting in de reserve beeldende kunst heeft vanwege een achterstand in de uitvoering van het programma Entree nog niet plaatsgevonden.

61 *Schaalsprong*

De Schaalsprong bestaat uit veel met elkaar samenhangende deelprojecten waaronder woningbouw, wijkverkenningen en gebiedsontwikkelingen. Daarvoor zijn middelen gereserveerd in de Reserve Investeringsfonds. Elk jaar worden de plannen geactualiseerd en via raadsbesluiten aan de raad voorgelegd.

62 *Wijkaanpak Meerzicht en Buytenwegh*

De uitwerking van de gebiedsontwikkeling van en rondom het winkelcentrum 'Hart van Meerzicht' is in volle gang. Het projectplan 'Preventie in de praktijk' is gereed. De eerste voorbereidingen voor de wijkanalyse van Buytenwegh zijn in 2023 gestart.

63 *Gebiedsprogramma wijkontwikkeling Meerzicht*

In de Visie Zoetermeer 2040 is aangegeven dat de focus gelegd wordt op de wijken die kwetsbaar zijn. Meerzicht is de eerste woonwijk die langs de lijnen van Zoetermeer 2040 wordt aangepakt. Voor het uitwerken van het programma is in 2023 budget vrijgemaakt vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040

64 *DIF*

Binnen het programma DIP is er sprake van 3 pijlers waarvan de pijler 'Ruimtelijke kwaliteit, bereikbaarheid & zichtbaarheid' valt onder programma 7. In 2023 was de HTM-deelfiets onderdeel van de OV-keten vanaf Station Lansingerland Zoetermeer naar het DIP en vice versa. Het project Bleiswijkseweg is verder uitgewerkt en de zichtbaarheid van het Park is vergroot, zowel fysiek als online.

65 *OV Schaalsprong*

De ontwikkelingen in de Binnenstad vragen om een aanpassing van het openbaar vervoer in de stad. Ook hiervoor zijn middelen in de Rif gereserveerd.

66 *Nieuwe initiatieven*

Diverse nieuwe initiatieven konden door capaciteitsproblemen niet opgepakt worden. Met het raadsmemo van 20 december 2022 over de prioritering van

projecten is aangegeven dat er niet voldoende capaciteit is om de huidige projecten uit te voeren en er slechts beperkt capaciteit beschikbaar is om nieuwe initiatieven op te pakken. Door niet alle initiatieven van start te laten gaan, ontstaat er meer rust in de organisatie en wordt er gefocust op de projecten die wel gestart zijn.

67 Onderzoek landtunnel

In augustus 2022 is het onderzoek naar de mogelijkheid van de aanleg van een landtunnel/overkapping over de Afrikaweg gestart. Het onderzoek was gereed in februari 2023. Op grond van de onderzoeksresultaten worden geen verdere stappen ondernomen met betrekking tot de landtunnel/overkapping.

68 Voorbereidingsbudget Markt 10

Voor het opnieuw starten van de haalbaarheidsfase voor het project Markt 10 is budget verstrekt. Gedurende 2023 is een groot deel, maar nog niet alles, van deze fase doorlopen. De resultaten moeten worden meegenomen in een grondexploitatie.

69 Centraal Park/Dobbeplass

De besluitvorming over het Centraal Park heeft in december 2022 plaatsgevonden en de uitvoering geschiedt over meerdere jaren en heeft een totaalbudget van ca. € 10 mln. De voorbereiding van de ruimtelijke procedure voor de wijziging van het bestemmingsplan en het afronden van een definitief ontwerp voor het totale Centraal Park is dit jaar opgepakt.

70 Project Snowworld, haalbaarheidsfase

Voor het doorlopen van de haalbaarheidsfase van het project 'SnowWorld uitbreiding en modernisering' is in 2023 een budget van € 250.000 beschikbaar gesteld. De kosten zijn verhaalbaar.

71 Binnengebied Palenstein

Een gedeelte van het openbaar gebied van Palenstein is onderdeel van de herstructurering Palenstein. In het binnengebied ontwikkelt Vidomes een bouwplan. Er zijn afspraken gemaakt dat de gemeente het binnengebied bouwrijp en woonrijp zal maken. De kosten van de herinrichting zijn voor rekening van Vidomes.

72 Wijkplan Palenstein

De besteding van het budget over de jaren geschiedt in relatie tot de voortgang van de realisatie van het programma Palenstein en wordt gedekt vanuit de brede bestemmingsreserve

73 Verkoop/aankoop Kelvinstraat

De raad is in oktober 2021 geïnformeerd over de verkoop van gronden Kelvinstraat (Kwadrant deelgebied D). In TB2-2022 is aangegeven dat de gecombineerde aankoop/verkoop van de kavels in het 4e kwartaal van 2022 zou plaatsvinden. Dit is echter uitgesteld naar 2023.

74 Provada

De gemeente heeft dit jaar namens verschillende gemeenten van de Verstedelijkingsalliantie deelname aan de vastgoedbeurs Provada georganiseerd.

75 Brandstofverkooppunt

Voor het brandstofverkooppunt aan de Weidedreef 50 is een nieuwe langdurige huurovereenkomst afgesloten. De te ontvangen vergoeding voor de verlenging bedraagt € 275.000 en betreft een éénmalig voordeel.

76 Sloopkosten van der Hagenstraat

Het afgebrande pand aan de van der Hagenstraat 7-9 is gesloopt. Het gemeentelijk perceel heeft voor nu nog geen nieuwe bestemming en zal voorlopig onbebouwd blijven. Omdat er nog geen nieuwe visie voor het Van Tuylpark is en daarmee ook geen concrete plannen, kunnen de sloopkosten niet als projectinbreng geactiveerd worden.

77 Verkoop pand Dorpsstraat

Dit pand is in 2008 door de gemeente aangekocht in verband met de toenmalige plannen van de 'Culturele As'. Deze plannen zijn niet doorgegaan en in 2016 is project beëindigd. Omdat het pand voor de plannen van het Centraal Park geen betekenis heeft, is het pand verkocht.

78 Grondexploitatie Edisonpark

Het project Edisonpark betreft de ontwikkeling van 540 woningen dat in vier fasen wordt uitgevoerd. Naast het bouwen van woningen moet ook de Edisonstraat verlegd worden. Er wordt een nadeel op de plankosten verwacht door vertraging in de planuitwerking. Een taxatie moet nog plaatsvinden.

79 Bouwproject Eerste Stationsstraat

Het voornemen is om het voormalig Era gebouw aan de Eerste Stationsstraat 185 te slopen en nieuwe appartementen te realiseren. Er bleek veel weerstand te bestaan tegen het gepresenteerde bouwplan. Dit heeft geleid tot aanvullende afspraken met de projectontwikkelaar. De in 2021 en 2022 gemaakte kosten worden hiermee echter niet geheel gedekt.

Overhead

80 Flankerend beleid

Bij het bezuinigingstraject Ombuigen en vernieuwen (2020) is een jaarlijks bedrag van € 500.000 opgenomen om de effecten van bezuinigingen op te kunnen vangen en te verzachten. Bij TB2 is het budget verlaagd.

81 Proef met inwonersberaad

In het coalitieakkoord staat € 100.000 gereserveerd voor de start van een inwonersberaad. Met dit inwonersberaad worden inwoners betrokken bij onze plannen voor afvalinzameling. Zij krijgen zo de kans om de politiek te adviseren.

82 Impact datagedreven werken

In het coalitieakkoord 2022-2026 is drie jaar € 80.000 aan budget toegekend voor datagedreven werken.

83 Traineeprogramma

In oktober 2022 heeft het college in een memo aan de raad aangegeven dat het college een tweejarig traineeprogramma voor maximaal acht trainees wil ontwikkelen. Het traineeprogramma Zoetermeer is in 2023 uitgewerkt en volgens planning begin januari 2024 van start gegaan.

84 Onderzoek Mandelabrug

In december 2022 leidde de constatering van gebreken in de constructie van de Mandelabrug tot sluiting van de brug voor al het verkeer. Het NS-station en de Randstadrailhalte werden gesloten. In 2023 is onderzocht wat er voorafgaand en tijdens deze mogelijk onveilige situatie is gebeurd. Begin 2024 is het rapport in de raad besproken.

85 Subsidieverwerving

Er is budget beschikbaar gesteld is om het aanvragen van subsidies te centraliseren en te professionaliseren en het maximale uit de subsidiemogelijkheden te halen door het inschakelen van een subsidieadviesbureau.

86 Extra Impuls Direct Duidelijk

De gemeente besteedt meer tijd aan duidelijker en klantvriendelijker schrijven. Brieven en e-mails worden verduidelijkt. Veel brieven komen uit automatische systemen. Ook deze brieven worden aangepast.

87 Stadhuis-Forum

Uit een evaluatie onder de verschillende groepen gebruikers is gebleken dat het Stadhuis-Forum op onderdelen niet goed functioneert. De raad heeft budget toegekend voor aanpassingen. In 2023 was € 100.000 beschikbaar voor de voorbereiding.

88 Efficiëncytaakstelling ombuigen en vernieuwen

In 2019 zijn in het programma Ombuigen & Vernieuwen voorstellen gedaan voor Organisatieontwikkeling en efficiëncymaatregelen. Deze voorstellen zijn in 2023 gebundeld in één efficiëncytaakstelling.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij deze onderwerpen gaat het om een bijdrage van het rijk. De inkomsten staan op OAD, de uitgaven zijn toegelicht op het programma waar ze betrekking op hebben.

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Volgens de BBV zijn reservemutaties incidenteel tenzij ze als structureel kunnen worden aangemerkt. Onderstaande reservemutaties zijn structureel.

Bedragen x € 1.000

Structurele resevemutaties	Geraamde incidentele		Werkelijke incidentele	
	baten	lasten	baten	lasten
Vrij inzetbare reserve		290		290
Reserve dekking kapitaallasten	88		46	
Reservemutaties groei van de stad		703		403
Reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen	1.999	1.049	1.681	1.065
Rente egalisatiefonds				300
Totaal	2.087	2.042	1.727	2.057

Elk jaar wordt ten laste van de exploitatie € 290.000 aan de Vrij inzetbare reserve toegevoegd dat is voorgefinancierd ten behoeve van ambtelijke huisvesting uit de Vrij inzetbare reserve en met een jaarlijks vast bedrag wordt 'terugbetaald'. Daarnaast zijn twee reserves ingesteld ter dekking van kapitaallasten. Als gevolg van 'groei van de stad' wordt 50% van de extra baten gestort in de reserve Fonds Zoetermeer 2040 voor te maken kosten om die groei te realiseren en wordt er onttrokken aan de reserve als die kosten zich voordoen. De reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen dient om pieken en dalen in de kapitaallasten van investeringen te egaliseren. Op deze wijze ontwikkelen de lasten zich in de jaren geleidelijk en minder schoksgewijs. Dit is noodzakelijk omdat de schoolgebouwen (vooral in het voortgezet onderwijs) in een relatief korte periode zijn neergezet en daarom ook de kosten van renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen. De rente-egalisatiereserve dient om de effecten van een wijziging in rentedruk voor de exploitatie van de begroting op te vangen. Door de aanwezigheid van deze reserve zijn schommelingen in de marktrente niet van invloed op het rekeningresultaat.

Overzicht van topinkomens

De Wet normering topinkomens (WNT) schrijft topfunctionarissen een bezoldigingsmaximum voor; over 2023 is dat € 223.000. Daarnaast geldt een maximum norm ontslagvergoedingen per individu voor topfunctionarissen van € 75.000 (één jaarsalaris). Topfunctionarissen zijn personen die leiding even aan de gehele organisatie. Bij gemeenten zijn dat de griffier en de gemeentesecretaris. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de wet.

De WNT verplicht tot een jaarlijkse publicatie in de jaarrekening van de bezoldiging (en eventuele ontslagvergoedingen) van iedere (gewezen) topfunctionaris, ongeacht de hoogte ervan en van iedere andere (reguliere) functionaris in dienstbetrekking, als de bezoldiging of de ontslaguitkering het bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen overschrijdt.

Onderstaand overzicht is opgemaakt met inachtneming van de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde Uitvoeringsregeling WNT.

In 2023 waren er geen (gewezen) reguliere functionarissen in dienstbetrekking van wie de totale bezoldiging hoger was dan de maximumnorm. Geen van de genoemde personen heeft een uitkering wegens beëindiging van het dienstverband ontvangen.

Gegevens 2023				
bedragen x 1 1	B. J. D. Huykman			R. Blokland
Functiegegevens	Gemeentesecretaris			Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01 - 31-12			01-01 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1			1
Dienstbetrekking?	ja			ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	156.214			128.871
Beloningen betaalbaar op termijn	26.832			21.675
<i>Subtotaal</i>	183.046			150.545
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000			223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.			N.v.t.
Bezoldiging				
	183.046			150.545
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.			N.v.t.
Gegevens 2022				
bedragen x 1 1	B. J. D. Huykman			R. Blokland
Functiegegevens	Gemeentesecretaris			Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12			01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1			1
Dienstbetrekking?	ja			ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	149.045			122.081
Beloningen betaalbaar op termijn	22.894			22.085
<i>Subtotaal</i>	171.939			144.166
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000			216.000
Bezoldiging				
	171.939			144.166

